

RECA
OV.
NE

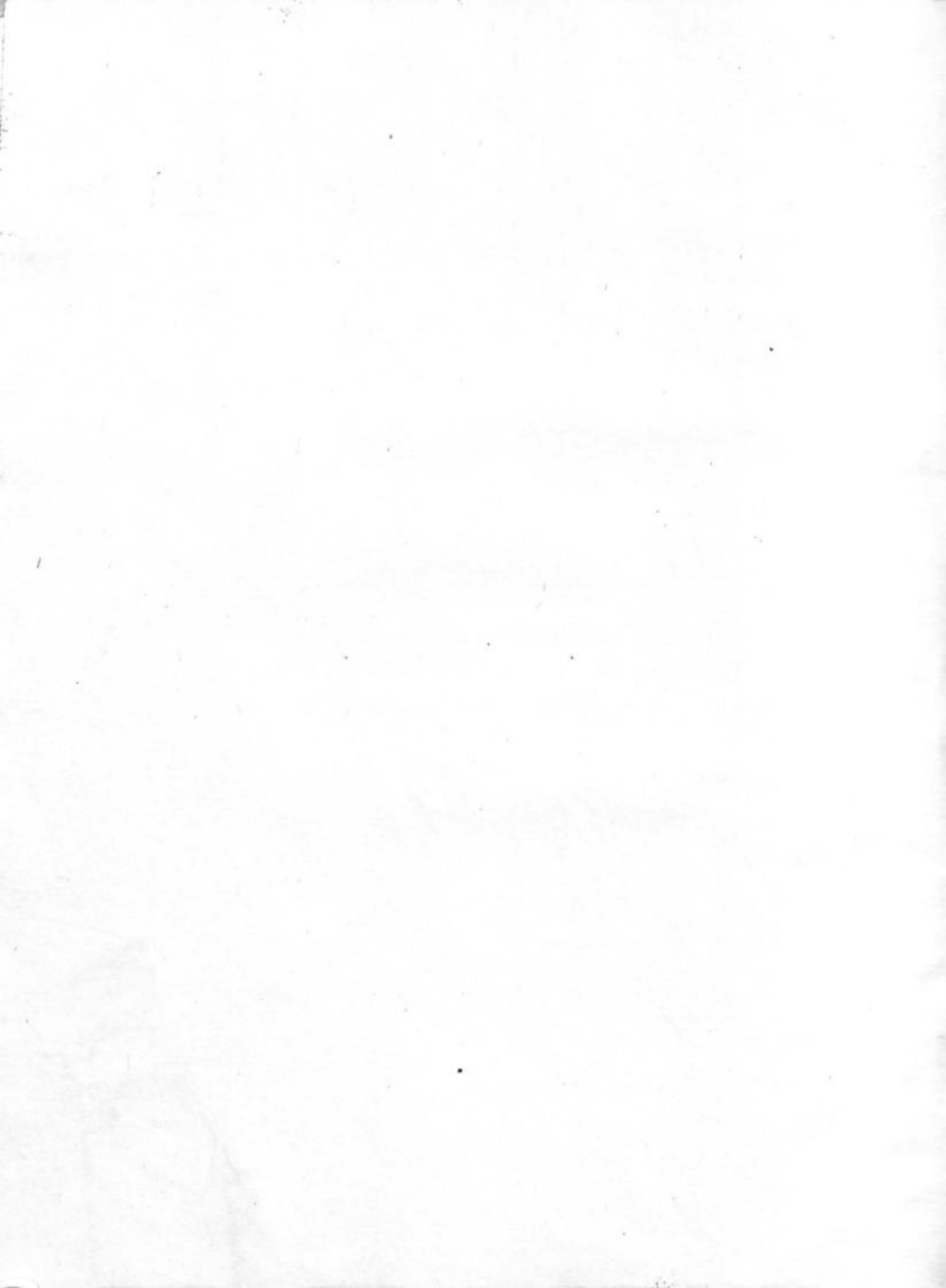
BIBLIOTECA
SEMINARIO V.
PORDENONE

B

B

BAL

XI - 2
60

BERNARDINI BALDINI

LVSVS AD. M. ANTONIVM

BAEDINVM FRATRIS FILIVM.

Permissu Superiorum.

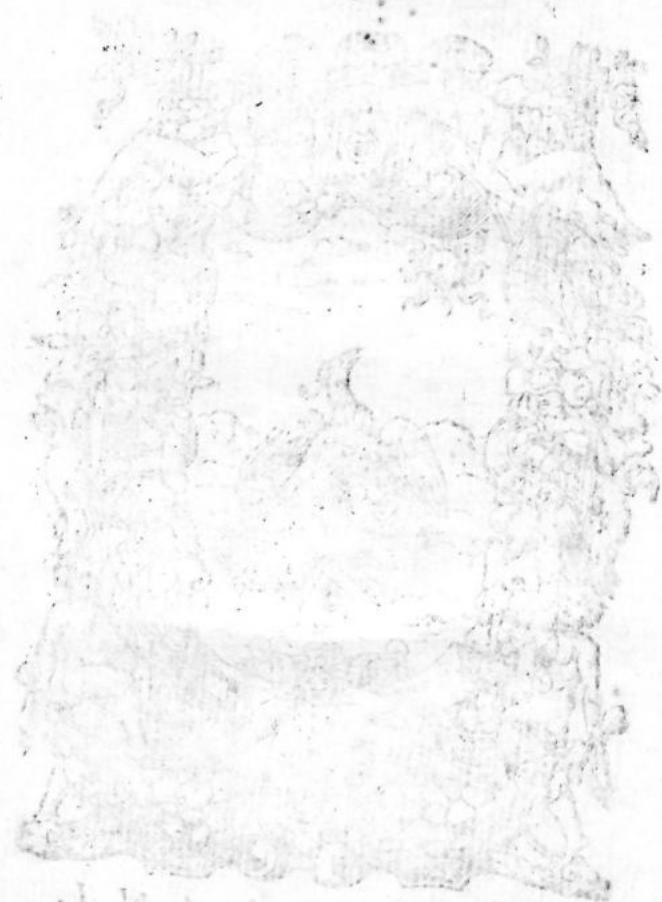
M E D I O L A N I,

Ex Typographia Pacifici Pontij.

M. D. LXXXVI.

ERNARDINI BALDINI
LVS. A. D. M. ANTONIVM
BALDINI FRATRIS FILIVM.
Familia Superiorem

M. E. L. O. L. A. N. I.

Ex Typographia (Lachet Pons)
M. D. C. C. X. X. V.

IACOBI CRITONII
SVPERSTITIS CARMEN
Ad Bernardinum Baldinum.

‡‡‡‡‡ T legit ex varijs flores apis attica campis,
‡‡ V ‡‡ Nectaris ut mira facit & arte fauos,
‡‡‡‡‡ Sic Baldine tuo pangis monimenta cothurno,
Quæ nobis affers diuite metra penu.
Quæ merito possunt animi mel dicier, atque
Fortè etiam melius nectar, & ambrosia.
Dulcia sunt magè visa mihi tua carmina magnis
Digna viris, omni nectare, & ambrosia.
Et quia Critoni claro mihi sanguine iuncti
Funera acerba doles, carior ipse mihi es.
Fortunate senex superans iuuenesq. senesq.
Rhetoras, atque Sophos, quos tulit hæce plaga.
Et cum doctrinam præclaris versibus ornes,
A quibus ampla tibi laus venit, atque decus,
Iure tuam Musis alijs ego præfero Musam;
Quæ decima est Musas inter habenda nouem.

Ad eundem
CAESARIS MILLEFANTII
C A R M E N.

HAEC plaga nostra tuo tantum Baldine nepoti,
Quantum carminibus debet amice tuis.
Nam fecit tuus iste nepos, ut nomina vivant

Incluta multorum versibus usq; tuis.
Quid iuuat Insubrum laudes celebrasse latinis
Versibus, has posthac si teget arca breuis?
Cur tot non pateris magnas volitare per urbes

Europa, cecinit quos tua Musa, viros?
Ne vereare, viges: Tibi nec continget, olori
Quod niueo; Cynus fata canit moriens.

Pulla tibi ducent in longum fila sorores;
Annos tumultos, multaq; lustra canes.

IO. FRANCISCVS
IMPERATORIVS MEDICVS

M. Antonio Baldino amitino

S. P. D.

VM Ticini vacarem à studiis liberalium artium, & medicinæ, profectus sum Mediolanum, ad visendum Bernardinũ Baldinum; quo auunculo non mediocriter lætor; cumq. apud eum essem, in scriniis eius librum hunc carminum non sine voluptate, & lætitia vidi. Percuntatusq. hominem sum, editurus ne librum esset; minime respondit; quid ita inquam? quia mihi (inquit) sexaginta annos nato neque opus est, neque congruit dare operam suauioribus Musis. Sed rude (quod aiunt) donandus sum. Tunc ego, esto in posterum ne inuigiles carminibus; ista verò elucubrata à te proferre in lucem cur dubitas? tum ille, vt qui nihil magnifice de se loqui solitus est, non satis, inquit, culta sunt, et expolita. Limatiora verò per ætatem facere non possum. Neque enim ita senescenti, sicut iuueni fauent Musæ. Quo fit, vt & minus rectè canere carmina sciam, & siqua paucis ante diebus cecini, polire, & purgare non satis queam. Flagitanti dein de mihi, vt nobis per ipsum liceret ea subiicere iudicio

cio eruditiorum virorum, eorumque rogare sententiam, se aliquantisper difficilem, ac pene inexorabilem præstitit: tandem fuit ut id ab ipso impetrarem. Peritiores viri tantum abest ut improbarint hæc lucubrationes; ut etiam me admonuerint, cohortatiq. sint; ut eas quamprimum euulgarem, editionisq. honore minime defraudarem. Ex quibus dictis, quantum coniectura consequi possum, haud difficile perspexi neque incultum, neque impolitum hoc volumen exiturum; secus atque author modestè, & verecundè dixerat. Præter cæteros Ioannes frater, qui causidicus non indoctus Mediolani non paucis patrocinator, ad properandum editionem libri (est enim cupidus suæ, & suorum laudis) me satis animatum, incitatumq. acrioribus stimulis incitavit. Quem sanè librum, ut author tibi cupidè consecrauit M. Antoni, ita ego non minori studio consecrare constitui. Nam in te amando nemini concedo: mirificè enim delector acumine, & suauitate ingenii tui. Quem quidem librum ut ab homine tui amantissimo, atque honoris tui in primis cupido traditum beneuolè accipias quaeso. Vale.

De Verbano, & Insubride.

ERBANVS *nympha genitus Ticinide, nympham*
Ceruleus genuit Ticinida; nomine pulchram
Nulla non auiam quæ tempestate referret

Pulchrior: insano flagrans Insubridis igne
Verbanus, nata dat munera mille cupitæ
Quæ Dryadi ferat; optatam latura salutem
Cum victu populis Insubribus. æqua faceffit
Filia perpetuo cursu præcepta parentis.
Nam fluuio festina suo deducit onustas
Nocte, dieq. rates coelesti munere Bacchi,
Et syluis Vesta victuros pascere natis,
Vulcaniq. focos; artiq. fabrilis in usum
Cæsis in Grai prærupto vertice montis;
Marmoris & tecti cumulis, cum calce tenaci,
Quæ vincit candore niues, & moenibus apta
Est magnis, celsæq. arci, domibusq. superbis,
Delubrisq. sacris; auro quas stare perenni
Optamus moles: ac nymphæ diues amator
Corpora magna bouum, quæ duxus arator aratro
Adiungat, vitulos & edules mittit, & hædos;
Omnigenumq. genus pecoris, genus atq. ferarum
Non simplex, facileq. loqui, gratosq. sonare
Concentus volucres, varios aut edere pennis
Præpetibus casus, aut farier ore futuros,
Accipitresq., aquilasq. Ioui, tibi Iuno dicatos
Pauones, & cortis aues, atque omne palato

Alituum genus acceptum.

Ac iussu Verbane tuo pinguisq., recensq.

Caseus insubrum premitur gratissima mensis

Merx; fortisq. graueis stomachi subuertere morsus.

Quid dicam varios formis, & mole natantes,

Quos parit innumeros pisces lacus æquoris instar ?

Longa quibus pater insubrum ieiunia soluit :

Pectine qui patulo melius, squillaq. minuta,

Et rhombo, atque scaro sapiunt, alijsq. marinis

Neptuni gregibus; quos gustus auetq., probatq.;

Atque alijs Nympham cumulare frequentibus heros

Haud cessat rebus, quas terra dat, incolaq. eius.

Inq. vicem memor ampla suo largitur amanti

Munera Nympha, parit quæ tellus hordeæ, farra;

Et milij segetem, flauæq. siliginis, atq.

Triticæas menses dulcem mortalibus escam.

Et quas artificum tribuit mens dadala merces

Linea texta, togas tenuis, crassaq. coloris,

Staminis & varij, cum fictilibus, crepidisq.,

Et soleis: quibus & vasorum mille figuræ

Accedunt; inopisq. domus, amplæq. supellex

Multijugis: necnon quas nilus, seres, & indi,

Lydus, arabs, tanais, tagus aurifer, & nouus orbis

Fundit opes, domino Nymphe, quibus affluit, affert.

Vt locuples Driadis Verbanus munere, diues

Hæc donis Verbane tuis eat. utraque proles

Hac ope diuorum nutritur, alitq. vicissim.

Seq. pari sociæ vice firmant, atque tuentur.

Pro-

Progenies numerosa Dei, numerosaq. diuæ
 Vtraque diuinæ cœu stirpis origine cœta
 Quas celeri non mente tuetur, fingit & artes?
 Quod docta variare manu, fictumq. polire
 Nescit opus? solers radio percurrere telas,
 Et pelusiæcis milesia vellera lanis
 Insertare sciens tyrios incocta colores;
 Docta nouas picturatis inducere formas
 Aulæis, & Praxitelis, Myos, atque Myronis,
 Phidiacæsq; sequi, & diuini Mentoris artes,
 Magnificasq. domos, atque edita Mausolea,
 Notaq. pyramidum miracula, pegmaq. celsum
 Extruere; & sicut Typhis freta currere salsa,
 Ac velut Automedon currus agitare sonantes.
 Et quæ pingat acu præciosas scemina vestes,
 Eluat & maculas, & purget carbasa lymphis,
 Et quæ matrone fungi vice nouerit vxor,
 Quæq. nurus partes iuuenis suscepit apte,
 Et cui cura probè commissæ domesticæ matri,
 Casta cisalpinis non rara videtur in oris.
 Nec gens ulla magis putres proscindere glebas,
 Annuaq. uberibus didicit dare semina campis:
 Ecquis enim nostris solertius arua colonis
 Sollicitat? maior cui cura bouumq., gregisq?
 Denique quæ cultus hominum, quæ postulat usus,
 Curantes rectè multos parit angulus iste,
 Vtraque rhetoribus plaga, nobilibusq. poetis
 Floruit antiquis, florescit & hisce diebus.

*Ad ripas Verbanæ tuas vir acumine magno
 Præditus ingenij, Tulli sermonis & hæres
 Poggianus puer est ortus; quem maxima Roma
 Digna viro sedes, iuuenem nutriuit, & æui
 Maturum; quo præcipue se iactat alumno,
 Clarior illius scriptis, cui luminis addi
 Posse nihil visum est, eiusq. ornata sepulchro.
 Me genuit Poggiane tuæ contermina ripa;
 Hospite quo felix videor, letusq. propinquo,
 Cæcilium prisco cui comica Musa poetæ
 Affuit, Olani tulit urbs clarissima Medi.
 Romana, tuscaq. libros Ranerius author
 Lingua conscripsit; viuetq. superstitè fama
 Ipse sibi, patriaq.; licet se sponte necarit.
 Carmine Vida tuo, & te vate Cremona superbit.
 In sua traduxit Musas Gofelinus hetruscas
 Rura; suis Corius memores annalibus ample
 Urbis, nobiliumq. virorum prodidit actus.
 Iunior, & senior geminato lumine Comum
 Plinius insignit, lustrat quo litora Lari.
 Tertius accessit Iouius noua gloria Como.
 Quamq. modis Tonsus lyricis illuminat oram,
 Hanc Maioraggius decorat sermone latino,
 Nec nihil huic Merula laudis tribuisse feruntur.
 Consulti quoque tres ternæ sunt lampades urbis,
 Alciatus prosaq. graui, numerisq. probatus,
 Et celebris Decius, iurisq. antistes Iason;
 Iulius hos inter cognomine Clarus honorem*

Non

Non contemnendum populis illustribus addit :
 Ripaq. Ticini lux altera , Menochiusq.
 Altera luce sua deuclant abdita legum .
 Nec suus altrici uirtutum defuit urbi
 Partus , Aristotelis qui sensa latentia uerbis ,
 Aut scriptis aperire fidelibus unus & alter
 Sciuerit ; & lectos iuuenes ditavit abunde
 Moribus , & disciplinis ; interprete lingua
 Vfus Branda , suos , Vicomercatus utraque
 Præceptis ratione suos multiscius auxit .
 Et noti duo pæonia uirtute Mathæi ,
 Alter qui Gradus fertur , Syluaticus alter ,
 Quod genus illustrent , seruauerunt ante medelis .
 Atque machaonia spectabilis ante Mathæus
 Tertius , & uero cognomine Curtius urbem
 Ticini matrem uiuus post funera lustrat .
 Tres ope non medica medici , sed viribus omnes
 Præstantes animi , Boldonius alter Apollo ,
 Cardanusq. sagax , scitusq. Camutiæ æuum
 Degent omne , nihil metuentes fila sororum .
 Quid referam quàm sint præsentia numina P A N I
 G A R O L A E ? potis ut dias sit discere leges ,
 Cælestisq. arcana Dei , populosq. docere .
 Huic prope par diuum secreta Locarnius ore
 Rettulit inculto , sed mirus acumine mentis .
 Sit satis hæc nobis exempla dedisse , probetur
 Diua quibus soboles Insuoridis , & Verbani .
 Nec cunctos meminisse libet , quibus utilis ortum ,

Atque cibos humus hæc tribuit ; sic nanque necesse
 Inuito mihi grande foret vigilare volumen :
 Cui minime vigeo par . centum quæque facultas
 Artifices habuit , cantari voce , tubaq.
 Dignos ; in primis regio tot martia Martes
 Militia peperit , quot nec genuisse Gradiuus
 Fertur , nec multi dignè cantare Marones
 Sufficiant . satis est nobis tetigisse uetustos
 Verbaniq. patris , Nymphæq. Insubridis ignes ,
 Mutua dona , duplex genus , & praconia gentis .

BERNARDINI BALDINI

Lusus . Ecloga .

AV D I T A iuuenes Sileni voce , iacentem
 Quem nodis vinxere senem Mnasyllus , & Aegle
 Discessere nouo nexu tamen ante ligati ;
 Nanque cupido puer puerum geminare puellæ
 Dum parat , occulto comites religauit amore ,
 Contactos facibus , fixos & corda sagittis .
 Hinc oculis Mnasyllæ tuis tibi carior Aegle ;
 Hinc Aegle tibi te Mnasyllus carior ipsa .
 V nam Mnasyllus uotis petit omnibus Aeglen ;
 Te solum Mnasyllæ cupit , suspirat & Aegle .
 Nec mora solliciti curam testantur amantes
 Nutibus , atque oculis ; quis enim calauerit ignem ?
 Mnasyllusq. prior dictis est fassus amorem ;
 Hinc Nymphe confessa suum : rubor ora decenter

(Vt

(Ut tacitus decuit pudor ambos) tinxit amantum .
 Cum loca soliuagi iuuenes secreta petissent ,
 Syluaq. sola foret tantorum testis amorum ,
 Haud ualuit differre puer sua gaudia ; cara
 Colla sed amplexus , labris dedit oscula nymphae :
 Non obeunt hederæ , capiuntq. tenacius ulmos ,
 Quàm puer implicuit sponsam complexibus arctis ;
 Basia non molles confundunt plura columbi ,
 Quàm lati iuuenes : ecquid felicius illis ?
 Heu breue letitiæ spatium diuturnus amaror
 Consequitur ; flagrans Sylvanus amore fugacis
 Naiados , est illam furtim comitatus ; agresti
 Inuidus ut nexam pastori repperit , ira
 Feruidus hanc grauib. dictis tremefecit ; at illum
 Arreptum tenero complexu vellit amatae .
 Hunc casum uindex oculis spectantibus Aegles ,
 Perdere certus erat ; casuq. insontis ephēbi
 Vlscisci , gemitusq. suos , animasq. paratus
 Excruciare duas , auidamq. explere nocendi
 Mentem . Quid facerent imbelles uirgo , puerq. ?
 Nec pugnare Deo poterant ira q. feroci ,
 Et rabie ; precibus saeuum lenire puella
 Confidens , tales roseo dedit ore querelas .
 Quid puerum Syluane ferox extinguere plagis
 Immeritum tendis ? quid enim peccauit ? iniquo
 Cur tantum tibi pœnarum persoluit ? Amoris ,
 Non pueri crimen , siquid commisit amando
 Criminis , est : si forte scelus graue credis amare ,

Hoc plerique scelus patrant hominesq., Deiq.:
 Iuppiter in primis . nam quis petulantior illo ?
 Hac quoque culpa tua est, qui quam petit iste puellam,
 Ardes, iccirco dignus cruciatibus istis
 Es Syluane ; quibus puerum crudeliter angis .
 Haccine digna Deo reputas immania facta ?
 Nec nos argueris , quia te mens nostra recuset ,
 Hunc amet ; in causa est mentes quod diuidit , atque
 Concor des deuincit ineluctabile fatum .
 Neglecto Cytherea Deo Dea coniuge , fato
 Dardanium Anchisen , & te dilexit Adoni :
 Prætulit & Cephali vultus Aurora marito
 Diua seni . His animum dictis incendit agrestis
 Numinis , intonuitq. ; statim Deus ore frementi .
 Quo sonitu uiridis tremuere cacumina syluæ .
 Ad strepitum hunc Dryades uolitarunt præpete cursu .
 Conspectis rapidus Nymphis aufugit , & Aeglen ,
 Seminecemq. Deus Mnasyllum liquit , & artus ,
 Oraq. contusum pugnis , calidoq. cruore
 Corpora conspersum . Nais quem pulchra iacentem
 Accessit propius festina , leuaret ut agrum .
 Clamantem Mnasyle , puer flens spectat ocellis .
 Conantisq. loqui pallenti spiritus ore
 Excidit ; & uitam secum fert puberis ; illo
 Extincto , querulis uirgo clamoribus implet
 Aëra ; seq. mali causam , cædisq. nefanda
 Clamitat , incusatq. suum & finire dolorem
 Morte cupit ; quod diua potest , heu languida crines
Aureolos

Aureolos lacerat, uultus et percutit ulnis
 Ipsa suos; quibus illectum confecit amantem.
 At Dryades Nympham miserata Naiada, dictis
 Aegram solantur; prohibent & membra ferire,
 Inq. sacras scire comas: diuæq. licere
 Diuinos violare negant muliebriter artus.
 At Chromis amissum comitem dum quærit, in alto
 Audijt insolitos questus, & murmura luco;
 Pertimuitq. puer suspensus nequa pericla
 Mnasyllus socio coctu diuisus adisset:
 Acceleri cursu nemus in uocale profectus,
 Examinem socium rorantem sanguine multo,
 Cultricesq. Deas nemorum deprendit, & Aeglen
 Hunc circumfusas; corpusq. exangue sepulchro
 Virgineis oculis defletum condere digne
 Accinctas. tales lachrymans tunc ore loquelas
 Edidit; hisq. sonis surdum est affatus amicum;
 Cur sine me miserande puer deserta subisti
 Lustra? Chromis Mnasyllæ comes tibi forte tulisset
 Auxilium; aut tecum crudeli funere pressus,
 A manibusq. pijs monumento clausus eodem,
 Iset sub terras, tecum mansurus in omne
 Tempus, uti tecum primis conuixit in annis.
 Plura loqui dolor hunc vetuit, pietasq. Dearum.
 Imposuerunt Deæ tumulo lachrymabile corpus;
 Supremumq. vale lugubri uoce sonarunt.

FORMOSAM Daphnen iuuenes Chromis, & Meliboeus
 Ardebant, forma, pulchris & moribus ambo
 Ornati, Chromis & proauos, genus atque paternum,
 Maternumq. genus iactabat, ditior alter,
 Inq. suo celebris pago ceu mercurialis,
 Officioq. uiros, opibusq. iuuare paratus.
 Virginis affines sponsam Meliboeae dicarunt
 Hanc tibi, quod diues pecoris, quod frugis abundans;
 Gravior at Daphne Chromis est, quia iunior; ergo
 Tradidit huic se Nympha uolens, despondit & ultro;
 Et fore consortem thalami, uincloq. iugali
 Iuncturam iuueni se uoce, notisq. locuta est.
 Praestituere diem sacris sponsalibus aptum
 Sponsores cupidi Daphnen Meliboeae locare,
 Atque iugare tibi; prope lux dicta maritis
 Tedis aduenit; picta cum ueste decorus,
 Cum latis, & letus ades, comptusq. propinquis,
 Stipatus iuuenum coetu: uicinia tota
 Continuo Daphnes notissima tecta frequentat.
 Omnia letitiae sunt plena; domusq. renidet.
 Quosq. foci, diuesq. penus, mensaeq. paratus
 Poscunt, ubertim recipit Daphneia sedes.
 Iam citharædus adest, choreis & idonea pubes;
 Magnaq. testatur Meliboeus gaudia uultu.
 At non exultat mentem, uultusq. serenat
 Infelix Daphne; queritur sed mæsta, profusis

Strata

Strata rigans lachrymis ; etenim pluit anxia largis
 Roribus undantes riuos . sic denique satur .
 Ergo meus vir erit Meliboeus ? labra labellis
 Nec Chromi mellitis tanges mea ? nuda cupito
 Colla nec impedies amplexu ? pactaq. dicar
 Frustra Nympha tibi ? coniunctaq. dextera dextra
 Nequicquam ? & rumpet Dea non violabile foedus ?
 Nec placitam Daphnen ducet Chromis , atque volentem ?
 Ducet at inuitam Meliboeus ? & irrita uota
 Efficiet mea perpetuò grauis Illythia ,
 Non nupta Lucina mihi , sed nubila Iuno ?
 Hæc Chromi fama tuas nondum peruenit ad aures ?
 Hos solus nescis strepitus , quos pagus , & omnes
 Finitimi norunt ? huc undique læta iuuentus
 Accurrit ; tu solus abes , qui primus adesse
 Debueras sponsus sponsæ mihi debitus ; idem
 Præ cunctis Daphnæ cupienti puber amatus .
 Cui (scio) respondes curis dilectus amanti .
 Heu vereor nequo languore , maloq. labores ;
 Haud etenim paterere tuo me liber inultam
 Nubere riuali : tota quam mente petisti .
 Vix ea desierat , cœpit cum murmure magno ,
 Et fremitu resonare domus ; mox clamor ad auras
 Tollitur ; armorumq. sono circumfluus aer
 Consonat . armatus Chromis ad tua limina Daphne
 Agmine collecto iuuenum comitatus agresti
 Ocyus accessit , coeptos properans hymenæos
 Rumpere . teq. sibi sociali foedere iunctam

Demere cognatisq. tuis, socioq. recepto :
 Illicet irrumpunt aditus, inimicaq. castra
 Protinus inuadunt telis; meliboeia pubes
 His aduersa, graues primorum sustinet ictus :
 Sed superata breui cedit victricibus armis.
 Audito sonitu raptim Meliboeus inermis
 Effugit; quo digresso furor impius hostis
 Concidit; hostilisq. cohors pacata repente est.
 Vt strepitus Chromi Nympha tuos timida audijt, ore
 Pallidulo per sacra Deæ Iunonis, ut ades
 Absistas maculare nefanda cæde precatur
 Te, sponsamq. tibi non denegat esse, tuamq.
 Se fore promittit: tum corda ferocia ponis:
 Atque tuo iussu subito cessatur ab acri
 Pugna; conduntur gladij; paxq. orta maritis:
 Nam Clytie Meliboeæ venustula virgo locata
 Non inuita tibi est; votis quem Nympha petiuit.
 Connubio Chromi iuncta tibi pulcherrima Daphne.
 Tum Mopsus cythara non iussus dulce sonare
 Cæpit; & in risum gemitusq., leuesq. susurros
 Conuertit, festiua sciens qui carmina neruis
 Miscuit argutis mura dulcedine, & arte.
 Postquam leniuit moerentia, & aspera vulgi
 Pectora, vaticino venturi præscius ore
 Hæc turba cecinit suspensa seria vates.
 Anteuenit persæpe grauis noua gaudia luctus;
 Quò sint leta magis depulso corda dolore:
 Gratius & puri niteant post nubila soles.

Iuppiter

*Iuppiter has lites tranquilla pace rependet .
 Viuite felices longæui Nestoris annos
 Sponsi ; præclaram sobolem , pulchramq. daturi :
 Quæ similes atavis , & auis genitura nepotes :
 Progeniem aucturos veterem , laudesq. parentum .
 Quorum fama plagas abitura superstes in omnes
 Extendet generis uetus indelebile lumen
 Luce sua : sortitur enim sic fata Deum rex .
 Hic finis fuit accentus , volucrisq. dici .*

E C L O G A .

Lycidas , & Mopsus .

*Lyc. P*ALLENTEM , nebulaq. senem te Mopse viriles
 Obductum vultus , tenui nec carmen auena
 Ludentem video ; mentis quæ signa putantur
 Infirma ; curas (memini) securus amico
 Hactenus es fido suetus mihi credere ; quæso
 Qui tristem te languor habet , quæ cura quietum
 Sollicitat , narra cupido mihi ; forsitan agræ
 Præbebit mea sedulitas solatia menti :
 Aut pietas moesto minuet tibi nostra laborem .

Mop. O Lycida tectum vulnus ne quære doceri ;
 Quod nostris altè venis insedit : id ager
 Haud fortis sine mœstitia , luctuq. referre
 Sum ; subigorq. grauem fando renouare dolorem ;

*Nec morbos opis humana curare nocentes
Est, quorum nocuis semen delabitur astris.*

*Lyc. Aethereis demissa plagis fert noxia pestis
Publica damna; genus tamen haud hominumq. gregisq.
Omne lues carpit, quosq. inficit, haud necat omnes
Mortales; ope sed medica non parua superstes
Turba viget. nostram spero tibi profore curam.
Aut moerens aliqua gemitus te parte leuabo.
Quin etiam socio iuuat enarrasse fideli
Laeti si quid habes, siquid te mordet amari.*

*Mop. Affectus, quos nosce mei, fluctusq. laboras
Pectoris, expediam paucis; nam multa profari
Nos lachrymae prohibent, fugientis & hora diei,
Me mea sollicitum cruciant, alienaq. damna;
Ah quotus est ouibus pastor priuatus, & are;
Ah quotus est casula, dulciq. extrusus agello;
Quam multi grauib. sua non commissa luerunt
Poenis? ante diem quam multi mortis acerba
Perpeffi? miseranda pecus, pecorisq. magistros
Fune stat clades; quibus est laudabile carmen
Cultis, dedecori, probitas quibus afficit aquis.*

*Lyc. Hac eadem mecum reputans, cum nuper Amyntæ
Ad me lugubris mors est delata, querebar.
Tunc quid supplicij dederit Meliboeus iniquis
Hostibus, in mentem venit; spoliatus ut agris,
Finibus à patrijs, & sedibus exul auitis
Cesserit, & tua quæ fuerint dispendia Daphni;
Musarum decus o Daphni, & tua digna reuoluens*

Cæpta

Cæpta, genas lachrymis perfusus, & ora rigauī.
 Quot capras, quot Thyrsis oues amisit, abena
 Compede uinctus inops, quoniam sua posceret æra?
 Compluresq. alij vel Phoebō digna locuti,
 Et quibus in precio iustis fuit inclyta uirtus,
 Præda lupis, canibus ludibria, fabula coruīs
 Sunt facti; nec honorificus fuit exitus ollis.

Mop. Hæc quoties nobis occurrunt (sepius autem
 Occurrunt) vacuæ discedunt gaudia mentis:
 Atque his succedit uehemens, & noxius angor.
 Huic etiam accedunt uires, & pabula Milui
 Culpa, cui fortuna fauet uesana proteruo;
 Et diro scelerum capiti, quia perdit ephēbos
 Flagitijs, scabie pecudes, & semine campos
 Inuisæ filicis spargit; nigroq. ueneno
 Omnia corrumpit, iuuenum pus, pestis & agri.

Lyc. Audacis quibus est Milui non nota colonis,
 Lanigeriq. gregis custodibus improba uita?
 Vt mirer capitis uitasse pericula foedum
 Tot uitij hominem, tot crimina tarpiter ausum.
 Nunquam non comites illi sunt Coruius exlex,
 Impius & Canius, fallax & Vulpinus; horum
 Quis nescit studia, & mores, immaniaq. orsa?

Mop. Caris Mnasyllusq., Chromisq. parentibus orbi
 Auxilijs, opibusq. meis, multoq. labore
 Sunt nostro adiuti; nouies dum signa cucurrit
 Sol. quibus insidias instruxit sæpe Lupanus;
 Funere cui merso successit Miluius hæres.

Ignoratur

Ignoratur uter sit eorum visus in oris
 Deterior nostris; operati nequiter ambo
 Haud dubiè sunt; testis uti uicinia nostra est.
 Hi, comitesq. feri, pueris quia profuit aura
 Nostra superstibus, plagasq., necemq. minati
 Sunt mihi; sed præsens hostiles reppulit ictus,
 Me tutelaris genitor tutatus, & unà
 Mecum pupillos. ideo persolvere grates
 Huic nunquam cessabo mea pro parte virili.

Lyc. Votis ergo tuis respondit Iuppiter, aquus,
 Cur non ergo hilaras mentem, vultumq. serenas?
 Dasq. novos versus, & Apollinis auribus aptos?

Mop. Servanti pueros dextro mihi numine diui
 Adsunt; laeva meis sed ouilibus officit, hædos
 Subducens fortuna mihi, & cum matribus agnos:
 Quæ steriles foecundat agros, & equilia Milui
 Implet; ob id doleo. neque enim non questibus auras
 Verberet illachrymans, cui fors inimica probato,
 Et iusto, precibus sit surda, perutilis hosti.
 Et coruis faueat, placidis aduersa columbis.
 Sed me plura loqui prohibet gemitusq., dolorq.:
 Hesperus & rediens nos pascua relinquere cogit.

É C L O G A.

Corydon, & Melibœus.

Cor. **H**AEC loca non custos gregis ante frequentior ullus
 Te petijt; meliusq. modis aptauit auenas;

Deti-

Detinuitq. magis purgatas versibus aures.

Nunc umbras nemorum vitas, & amoena uireta,

Atque coronatos fontes humentibus herbis.

Nec flauam Danaen resonant arbusta, querelis

Pulsa tuis; sed senta rubis, desertaq. lustra

Solus adis Meliboei tui, vitæq. prioris

Oblitus, quærens & deuia, te fugis ipsum.

Mel. Turpe senem vietum iuueniles ludere ludos.

Istic nobilium florens academia vatum

Visa fuit, cuius quota pars Meliboeus agresti

Musa sæpe suos macer est solatus amores.

Nec nunquam curis animum, luctuq. leuauit.

Qui tanta viridis syluæ dulcedine captus

Est letiq. chori, grauis ut, maturus, & auo

Gratæ pubis adhuc celebri se condere circo

Quærat, & argutos imitari uoce poëtas.

Cor. Hæc eadem sunt visa mihi, summeq. probata;

Nam quis non istas annoso in corpore uires

Miretur? cano capiti, curuæq. senectæ

Quis vegetos tribuat sensus, & mentis acumen,

Et facilem uenam, numerosq., cynciq. canorem?

Rugosa, tremulaq. manu si plectræ mouentem

Pinxeris humanam effigiem, derisus abibis.

Quod venerande senex recinas noua carmina, mirum

Accidit haud dubiè nobis, magis hercule mirum

Est, vocale, melosq. ferens siluisse repente

Os Meliboei tuum: viduataq. prætæ magistro

Ilicet esse suo; studijs & deesse choragum.

Quam

Mel. Quàm variet fortuna vices , quis nescit ? in alto
 Nunc Zephyri fremit aura levis , nunc murmurat Eurvs ,
 Nunc furit immensus Boreas , nunc humidus Auster .
 Nil etiam humanis in rebus dedala fixum
 Producit natura ; alacer qui riserit idem
 Mox tristis gemit ; ægrotat modò sanus ; in horas
 Omnia mutantur , Mortis , Parcæq. subacta
 Imperio : mirum ne senex si vestra Cæmoenæ
 Linquens castra , fugax se dura in tesqua releget ?
 Adde quòd antiquo nobis occasio ritu ,
 Colloquijsq. interdicat , grataq. cohorte .

Cor. Cetera iam mitto scitarier ; obsecro , narra
 Quæ noua vis carum hospitibus te cogit abesse
 A' Musis , sociâq. tribu , syluaq. virenti .

Mel. Culta secla loci nil linquunt nostra pœsi :
 Fabellas adimunt cui texere , fictaq. rerum .
 At quanti vates , quæis fingere posse negatum est ,
 Sunt ? demum quibus est imitandi dempta potestas
 Quidlibet , haud istis lectos datur edere versus .
 Historicis quæ facta loqui , simulare pœtis .
 Lege nouos orsus Dî præcepere pœsis .
 Plurimus & pagos obstipus vexat , & urbem ;
 Hac hominum sanie non vlla nocentior usquam
 Nascitur . hæc fugit mulcitalia , macerat agnos ,
 Et lolium latè disseminat , urit & agros ;
 Et serpens (ceu cancer) edit , quos corripit , artus .
 Acris ut nullis mortalibus ira minetur
 Christi , quàm caput in latus acclinatis .

Nos igitur non sola fugat elira senectus,
Verumetiam fuga Thespiadum, neglectaq. virtus,
Et pellax schola, fucosos mentita colores.

Præstat enim nullo comitante per auia mecum

Ire mihi; curtas ubi tutò ducere possim

Relliquias vitæ, quam rura molesta Camænis,

Furtiuus & amica dolis habitare, laresq.

Non sine mæstitia, vulgiq. timore tyranni.

Cor. Esto, furcillis Musæ ejciantur ab ora

Hesperia, solioq; sedens sublimis in aureo

Aurea sceptrâ gerat pellacia, sintq. bilingues

Mille, tamen vefci poteras vitalibus auris

Hic, ubi periuros inter, prauosq. Sinones

Tityrus, & Damon, & Moeris, & Alphefiboëus

Versantur fidi comites, Phoebog. probati.

Mel. At mala suspicio delusæ plebis, & error

Disunctos paruo tractu vetat hosce coire.

Talibus aucupijs hominum spectator, & astu

Heu nimis indoleo; patiar ne talia, creui

Dehinc inter dumos, & inhospita degere saxa.

Elegeia.

AD PHILIPPVM AVSTRIADEM

Augustum Hispaniarum Regem.

DVCTOR, spesq. tuæ cecidit rex inclyte gentis:
Et tegitur columen relligionis humo:

D

Natus

Natus hic ut rigidosq; Getas, Batanosq. feroces
 Vinceret, & domitos sub iuga nostra daret.
 Heu quanta infidæ creuit fiducia publi;
 Spe quanta pietas decidit, atque fides.
 Actia, qua celebri non dignior ulla triumpho,
 Pugna probat vires, consiliumq. ducis:
 Etsi Leucadijs Augustus Cæsar in undis
 Contudit hostilem vim, dominamq. Phari,
 Etsi Pharsalicis in agris, quæ laurea Iuli
 Parta tibi, effertur laudibus eximijs,
 Victrici cedit lauro tamen; actia forti
 Quam tulit Austriadæ pugna, ducumq. duci.
 Eoas acies huc duxit luna bicornis;
 Occiduam huc classem regia duxit avis.
 Insita vis iuueni quid possit, & æmula virtus,
 Virtutis patriæ fortia facta docent;
 Cognita cantabricæ, nabathææ cognita genti,
 Et lybiæ, & trucibus cognita hyperboreis.
 Mors fera pubentem terris invidit; & cheu
 Orbavit tanto regia castra duce:
 Abstulit & carum tibi regum maxime fratrem;
 Abstulit hunc populis, pontificiq. sacro.
 Si fortes prima sparsus lanugine vicit,
 Strenuus & gessit bella canenda pugil,
 Si prudens habitus ductor iuuenilibus annis,
 Talia si miles puberis acta sonat,
 Quales ingenij laudes, quæ robora Iano
 Debita, si vixet lustra futura, putes?

Nequa

*Nequa viri superet virtus heroica facta,
Heu iuueni secuit stamina pulla manus.*

E L E G E I A.

O PRAVOS hominum mores, ò ferrea secla,
O scelus, ò infandum nomen auaritiæ;
Nimirum populos si bellum, diraq. pestis
Perdit, macrescens si sterilefcit ager;
Feruet enim, gliscitq. supremi numinis ira,
Ob noxas hominum, sacrilegumq. genus.
Pupillos, viduasq. bonis qui pauperat, æquus,
Siquis opem miseris fert; periniquus homo est,
Id consultus ait, sitiensq. tabellio nummos;
Immani ista seni dicta nefanda placent:
Pupillos nocius qui tutor, auusq. nepotes
Quòd non expilat, roditur, atque fūrit.
Plurima deprensos nemorosis mactat in antris
Turba viatores; priuat & ære vagos.
Sacra legunt alij diuum, gentesq. nefastæ
Haud cessant auidas conscclerare manus.
Flagitijs hominum si pœnas irroget æquas
Iuppiter, errantes nec miserefcet eos,
Dispercat genus humanum; ne iure nocentes
Sternas diue pater, sed pietate leues.

E L E G E I A.

QUID gemitu, lachrymisq. mades? quid questibus urges
Insanus domina surda sepulchra tua?

Quidue vocas diuos immanes, duraq. fata?

Curq. tuus clamat nomina vana dolor?

Si, quod mœrenti permisit Iuppiter Orpheo,

Hanc cantu sineret te reuocare tuo,

Fons tibi quærendus querulo foret Hippocrene;

Vt blandos scires ore sonare modos;

Immites quibus addiscant mansuescere manes;

Et rata perficiant vota, precesq. tuas:

Hoc est inducant animum tibi reddere fletos

Vultus, & flauens, auricomumq. caput;

At tibi nec placidis Orphei concentibus aures.

Emollire feras, aspraq; corda licet;

Nec si threycijs scires deslere querelis,

Effet sublatam fas reuocare tibi.

Nam post Euridices prisca reuocamina, lege

Est vetitum nequam fata redire sinant.

Ergo fuge modum sæuo male sane dolori;

Et perijsse puta, quod reparare nequis.

Ne dum deploras quam fata tulere, puteris

Stultus, & in sanctos impius esse Deos.

ELEGIDION IN OBITU CAROLI

Borromæi Cardinalis.

QUI modulis deslent elegis tua Carole fata,
Iudicio potius flent sua fata meo.

Profuit exitium iusto tibi; mille sed urbi,

Aut orbi potius damna sinistra tulit.

Mors

*Mors tua perpetuae lucis tibi causa beato ,
 Sed fuit infausto pernicioſa gregi :
 Inter mortales genitor dum ducere vitam ,
 Progenitum voluit te, patriaq; patrem ,
 Exulibus ſuperas in ſedes celſaq. diuum
 Tempſa meare datum eſt , ore precante tuo.
 Indigenaq. domos cœleſtes ſcandere inſu ,
 Et monitis dociles edidicere tuis ;
 Denique dum campis ibas felicibus exul ,
 Exilio poteras nos reuocare grani :
 Ac viuus ſiccis monſtrabas pocula vitæ ,
 Explent quæ arentem tempus in omne ſitim .
 Extinctus nectar diuinum faucibus hauris ;
 Te tua ſic iuuat mors nocitura tuis .*

TETRASTICON.

*E S T tibi parta quies, hoſtis qui natus es oci ;
 Qui vitam egisti mortuus, uſque viges :
 Carole mutasti mortem cum perpete vita ;
 Viuere quem piguit, ſic periſſe iuuat .*

E L E G I A.

*AD THETIDEM PRO AVGVSTIS
 coniugibus Catharina Austria, & Carolo Emanuele
 nauigare paratis .*

*C O N I V X ò Pelei , & pelida mater Achillis ,
 Quæ freta lata regis , Nereidumq. choros ,
 Regia*

Regia sponsa comes comitisq., ducisq. mariti,

Per mare cæruleum nauibus ire parat :

Veliferas impelle rates felicibus auris ;

Atque cauo firmas littore siste trabes ;

Perfer & incolumes sponfos ; hisq. integra redde

Credita quæ fidei sunt Dea iusta, tuæ .

Hæc etiam æquoreis à diuis ipsa petisses ,

Cùm captus cepit te dominam Acacides .

Vt saluus salua iuuenis clarissimus argo

Pharsaliâ peteret, conspiceretq. suos ;

Si non illæsam posses ope ducere pinum

Nerine propria, numinibusq. tuis .

Succurat tibi cura tuæq., viriq. salutis ;

Sic magni facies connubiale iugum .

His heroibus, hisq. parentibus alter Achilles

Nascetur, vehemens terror & ipse phrygum ;

Insidæ sectæ, piratisq. hostibus hostis ,

Carus ob id Nereo, carior atque tibi .

Si clarum genus est cordi tibi, clarius imo

Nil his coniugibus Phæbus in orbe videt ;

Si probitas, rectumq. iuuat te, rectius iisdem ,

Et probius certè noueris esse nihil ;

Si laudes, meritumq. probas, utrunque probabis ;

Sic aura facili dignus uterque tua est .

AD BATHOLOMÆVM FRATREM .

ACCITV, monitisq. tuis ego ducere tecum
Relliquias vitæ postmodo certus eram ;

Linquere

Linquere iam pagos insubrum, vrbesq. parabam
 Romula visurus templa, domumq. tuam;
 Cùm nostras inopina retusas perculit aures,
 Proh dolor, interitus nuncia fama tui.
 Qua subitò stupui sensus deperditus omnes;
 Atque meum cor inops sanguinis obriguit.
 Illicet ex animo quicquid fuit ante sereni,
 Et lati eripuit mors homicida mihi.
 Ex illo tenuit lethi me turba satelles
 Singultus, lachrymæ, cura, querela, dolor.

E L E G I A.

QVÆ mihi sublato restant solatia fratre?
 Quæ reliqua est agro spesq., salusq. seni?
 Nos fera mors pueros orbavit utroque parente,
 Cùm patruus nobis viueret vnus adhuc.
 Hunc quoque cùm nondum teneras lanugine malas
 Vestirem, rapuit falce tremenda manus.
 Cui genitus superest insignis laudibus vnus,
 Deliciæ fratris, deliciæq. meæ.
 Vnanimes fuimus dum frater vixit, & æquè
 Libera germanis mens fuit vna tribus;
 Germano fratres, germanus fratribus ample
 Attulit optatam morigeratus opem.
 Quinque superstibus sexus maris, atque quaternis
 Fœminei natis, occidit alter ego:
 Qui cum multa mei pars exulat orbe; relicta
 Mœsto parte mei deteriore mihi.

Hinc

Hinc neque semianimis uiuo, neque funera passus
 Sum, dubiusne ferar neuter, an alter agam.
 Quin potius nihil hoc dempto sum; frater ut agrum
 Destituit, desum mortuus ipse mihi.
 Non ego uiuo, mei sed uiuit imago; reusit
 Tecum una, frater spiritus astra meus.
 Post tua fata meum nihil hic mea possidet umbra,
 Præter mæstitiam, funereosq. sonos.

ELEGIA.

DEBELLANTE trucem Persarum rege tyrannum,
 Mortales temnit qui ferus, atque deos,
 Non angui toto cessandum est cardine rerum,
 Non aquila forti, non tibi fulue leo:
 Dum licet hostilem stirpem radicibus imis
 Vellite; & hanc dextro tollite Marte luem.
 Quæ late serpens virus diffeminat atrum,
 Semineq. impuro semina pura necat.
 Torua veneniferis colchorum venit ab oris
 Hæc, ubi Medea regna fuere magæ.
 Virosis velut orta locis fert bellua secum
 Virus, & externas inficit ore plagas.
 Nec solum perimit lethali membra veneno;
 Verum animis etiam pernicialis obest.
 Nanque Dei compellit eos dediscere cultum;
 Maumeti q. iubet numen inane sequi.
 Semouet hæc tristes animas felicibus aruis;
 Datq. illas diris manibus inferias.

An dubitamus adhuc infelix perdere monstrum,

Quod prius occidit millia mille ducum?

Tot pugiles casos non ulciscemur inertes?

Cæsulumq. alios scimus, & hoc patimur?

Nunc ubi Romulidum est uirtus, inuicta duellis?

Sunt ubi tot Martes, totq. mares animi?

Scipiade, Fabijq. graues, alijq. Quirites

In fera quos egit praelia laudis amor,

Cum genere extincti? restant nunc nomina tantum;

Cumq. illis uirtus cecidit, & omne decus.

Proh pudor, imbelles pharij. phrygesq. triumphant

De uictrice aquila, martigenisq. uiris.

Roboris at latij uestigia siqua manerent,

Visque foret nostris prisca, suusque uigor;

Certatim irruerent in acerbum fortiter hostem,

Infandum certi defecuisse caput.

Vndique conuenit graiorum lecta iuuentus,

Sterneret ut, fixit quem Meleager, aprum;

Noxius hic etenim segetiq. satisq. ruebat;

Sauus & armentis, lanigeroq. gregi.

Frugibus aduersam pecoriq. uirisq., deisq.

Cedere pigraris Martia turba feram?

Eia age macletur propere sus auspice Christo;

Sic Martis leges, iuraq. sancta iubent.

Obscoenum humano turpat, qui sanguine uictum,

Et facit ex aris inuidiosus haras.

Huius cæde fera mitescet numinis ira;

Hæcque cadet miti uictima grata Deo.

Ode monocolos.

AD DANESIVM PHILIODONVM

Iuriconsultum, ac Regi Philippo intimum.

QUOS virtus superis in gradibus locat
 Moratos iuvenes, artibus & bonis
 Auctos, atque senes ditat honoribus,
 Et clarat titulis conspicuos nouis,
 Illos semideis contulerim; graue
 Illis imperium tradiderim libens.
 An quisquam dubitet talibus à viris
 Vrbes magnificas legitimè regi?
 Quos solers animus, conscius & sibi
 Recti, lexq. frequens, usus & edocet
 Quæ vitare probè, quæ deceat sequi.
 Quales emeritos terra tulit duces,
 Consultosq. patres, atque patres sophos.
 Danesi meritò te quibus inserit
 Expertus regimen, consilium & tuum
 Prudens ordo patrum, nobilis & cohors
 Insuorum, & soboles regia Caesaris:
 Quæ te pro meritis nobilitat tuis;
 Quæ clauis operit regisicè sagax
 Pectus docte tuum; teq. ope regia
 Tollit. tu populos dum placide regis,
 Virtus, cana fides, nudaq. veritas
 Hac exul patria, pulsa nefarijs
 Incesti generis flagitijs, damos

Accesit

Accessit patrias ; & veteri plaga
 Insistit : nihil & iustitia loci
 Non est . sic superum rex tibi Iuppiter
 Annos det Pylj viuere Nestoris ;
 Vt rursum vigeat secula plurima.
 Hic ius, atque pium , te duce, & auspice.

Ad Ioannem Marcum Fannianum .

SUNT quibus facilis fauet Thalia,
 Qui scribunt numeros venustiores ;
 Atque hi nec studijs vacant seueris ,
 Nec tristes ope subluant egenos ;
 Ob res solliciti suas , leueisq; .
 Qui sanè bona despiciata regum ,
 Et gestantis habent Dea trabales
 Clauos, & cuneos manu tremenda .
 Certè pigra cohors, & ociosa
 Hæc est ; sed tamen æqua, dijsq. grata .
 Contrà plus nimio negotiosi
 Huc, illucq. videntur ambulantes
 Complures homines, siticulosi
 Aeris, & ditionis inuidendæ
 Apprime cupidi ; quibus iocose
 Sunt cordi nihilo magis sorores ,
 Quàm Gallo capitolium petenti
 Anser nocte vigil fuit silente ;
 Quàm strigosa latronibus lycisca ,
 Quàm paruis rabiosa nouerca

Priuignis, puerisq. vox magistri.
 Siquid commodat aut suis auarus
 Aut largitur amiculis, emaci
 Dextra, plus cumulare foenerator
 Sperat, diuitis haud satur monetæ
 Tu uerò modulos politiores
 Tam doctè meditaris, & venustè,
 Quàm cycni veteres latinitate
 Germana, atque graui stylo probati
 Idem das operam fidelis urbi;
 Vtq. pauperibus cibos profuecha
 In sacra locuples domus ministret
 Curas: & uiduis faues; & idem
 Pupillos tegis, & iuuas pusillos;
 Ac de flebilibus reis laboras.
 Est duplex tibi Fanniane vita
 Felix, vna quidem probatoris
 Mentis, altera per spicacioris:
 Pro qua splendidiusq., letiusq;
 Vives cum superis perenne seclum.

Ad Antonium Mariam Carabellum.

TEnatura parens lyræ, modisq.
 Aptum finxit, uti canas quod aspras
 Tigres molliat, impiosq. manes:
 Quod possit reuocare tristi ab orco
 Rursus Euridicen, suamq. Diis
 Olim quam rapuit ferus puellam

At

*At tu carmine Carabelle cessas
 Demulcere nouo furentis iras
 Turbae, nec recreas (ut ante) moestum
 Te, sed litibus, & foro rebelli
 Musis, dure vacas; in hisq. totus
 Es: te dira necessitas molestis
 Affigit querimonijs, ad urbem
 Inuitum retrahens virenti ab agro.
 O mores hominum, dies & atros,
 O nec lufibus, & iocis amica,
 Sed latis odiosa secla Musis.*

In aduersarios.

NONNVLII Capitis mei sinistrum
*Querunt exitium, notamq. famae
 Quidam inurere turpiter laborant
 Nostrae; qui tacitiq. subdoliq.
 Dum nostrum maculare nomen ardent,
 Vruntur penitus; facesq. tectas
 Excitant, facibusq. lumen addunt
 Nostris; & retegunt latentiones
 Errores; quibus hi scatent dolosi:
 Seq. ignominia notant, probrisq.
 Hos quando meritas luunt pefesi
 Poenas, & fodiunt suum suopte
 Pectus Marte, relinquimus. sed illis
 Qui plagas mihi comminantur, obstat,
 Illorumq. graues retundit ictus*

Defen

Defensor cupidus mea salutis
 Gusmanus vigil insubrum, sciensq.
 Custos, & Philidon meis fauentes
 Rebus, & bona pars seuerioris
 Senatus, Rubeusq., Quintiusq.
 Istis addo Somaliam parentis
 Certam bellipotentis, atque magni
 Prolem, progenieq. martiali
 Exortum, celebremq. Balbianum;
 Teq. Paule Camille Mariana
 Insigniq., probaq. stirpe natum.
 Biragosq. celebritate nulli,
 Et regimine, req. militari
 Secundos, neque non sacri peritos
 Iuris, pontificumq., Caesarisq.,
 Puros criminis, integerrimosq.
 Archintos, facilem & Litam, Piumq.
 Teq. nobilis, integerq. Magi,
 Vaianosq. genus sagax, & equum,
 Et Rosignolum, atque Fannianos.
 Si ciues alios, & optimates,
 Atque patritias domos paratas
 Opem ferre mihi libenter, edam,
 Ingens hendecasyllabis volumen
 Plenum conficiam: timebit hostis
 Fultum his praesidijs meum ferire
 Caput; meq. libentius tuentem
 Pupillos inopes cohors amica

Rectos nata iuuare, sustinebit.

AD OCTAVIANVM PICCIVM

Vtriusque iuris consultum, & sacrificum.

PICCI quàm faciles tibi Camoena
Sint, quàm dulce tibi sonare carmen
Dent vati, numeris doces facietis;
Cui non horribilis lues leporem
Ademit, neque mortis horror ingens.
Qui tam dulce canis minante lethum
Dira peste Deo, & tonante laeuum,
Quanto dulcius, elegantiusq.
Tum te credibile est ciere carmen,
Cum curis vacuo tibi serena
Gaudet mens, vacat & dolore acerbo.

AD OCTAVIANVM MAGGIVM

Venetorum apud Mediolanenses Legatum.

CV iterum Maggi sacros gustare liquores,
Articulisq. iubes me sociare modos?
Auius à puris procul erro fontibus hami;
Nos à pegaseo lite fugante lacu.
Carmen opus vacuæ mentis, lætaq. iuuentæ;
Me fora, me senium carmen hiare vetant.
Desine pegasidum celebri me includere circo;
Dedecet incanas picta corona comas.

Sed

*Sed iuuenis laurus uiret apta uirentibus annis ;
 Hinc iuuenis Pæan, Pieridumq. chorus .
 Aptius at frontem Gofelini ferta poeta :
 Et caput impediens docte poeta tuum :
 Væstra etenim Phoebo pubenti gratior ætas ;
 Gratius ut canitis carmina digna Deo .*

*AD PETRVM ANTONIVM
 Lunatum Equitem, & Senatorem .*

*M*ERCVRIONE magis Lunate, patrine Gradiuo
 Sis carus, dubitat gens studiosa probe ;
 Nam quibus appares causas orare disertus ,
 Facundo genitus diceris esse Deo ;
 Qui norunt tua facta, satum te Marte feroci
 Iurant, & pugilem, Martigenamq. vocant .
 Qui sapiunt, fulsisse putant feliciter æque
 Nascenti puero sidus utrumque tibi .
 Qui cùm belligeras, Mars esse videris ; & idem
 Cùm loqueris magni nuncius esse Iouis .

*AD GALEAZIVM BRVGORAM
 Senatorem .*

*N*ON nihil ætherei tibi seminis arguit esse
 Brugora vis ardens corporis, atque animi .

AD ANTONIVM RVBEVM IV.⁴¹
reconsultum, & iustitiæ præfectum.

LÆTANDVM quoties dignis præbentur honores;
Vt tibi condigno iure tributus honos.
Quòd reges sapiunt, donant cum fascibus æquos
Consultos iuris, muneribusq. duces.
Cætera rex sapiens, cælestis habetur in uno,
Quòd tibi ius scite dicere posse dedit.
Cui uirtus Rubei patet, integritasq. probatur;
O felix, culpas te prohibente, forum.

AD FEDERICVM QVIN-
tium iudicentem.

EGREGIVM sancti mens dia, catiq. Senatus
Te, dotesq. tuas suspicit, atque probat.
Hinc aliquos merito Quinti largitur honores,
Delatura dehinc munera digna tibi.
Parua licet patres dederint potiora merenti,
Haud tamen hisce parum est cæpta placere tua.

Cur monstra commenti sint poëta.

MIRAMVR tot monstra pijs expressa poëtis,
Vt minotaurum Pasiphaës genitum;
Vt scyllam canibus cinctam, formasq. Chimera,
Multiplexq. aliud, monstrificumq. genus:

F

Empedo-

*Empedoclisq. nouas facies, geminataq. membra
 Artubus humanis; ut bouis, atque lupi;
 Est genus hoc hominum, cui mens rudis, effera, nauis
 Oblita; qua reddit bruta, trucesq. feras.*

*AD HIERONYMVM CASO-
 nium Philosophum.*

BARBARI EM plerique sonant, qui scripta sophorum
 Exponunt, ijdem verba latina notant;
 Teq. quòd appositè loqueris, mordere dicaces
 Audent, ornatis anteferuntq. rudes;
 Nouit Aristoteles leges sermonis achæi,
 Hasq. secutus; eas scripta Platonis olent:
 Porrò tu sensus Casoni, & uerba magistri
 Qui sequeris, sapiens es, lepidusq. simul;
 Ornatus etiam docti Boldonius, atque
 Albutius laudant, suspiciuntq. tuos;
 Qui testes pro mille graues sunt testibus; hisce
 Incultos ridens, perge placere uiris.

*DE FRANCISCO PANIGAROLA,
 Annibale Vrbinate, & Zacharia Mediolanensi,
 alijsq. Illustribus Theologis.*

CASTA Sacerdotes, diuinarumq. Magistros
 Legum quàm cuperet Musa probare mea?
 Syllaba sed prohibet; nec claudere nomina uersu
 Barbara

Barbara nos latio lingua latina finit ;
 Scribere nec didici miras epigrammate laudes
 Horum, quas caperet uix satis historia .
 Velsument aliud nomen , uel Liuius alter
 Dicat eos ; nobis quos reticere licet .

AD ANNIBALEM VASTIVM.

SVRDVS es , & tenui compellas uoce sodales ,
 Atque tuos nemo percipit aure sonos ;
 Historiasq. cupis longas nouitatis amator
 Discere ; eas socijs & recitare tuis .
 Quamuis Marcellus , comes & Spineta fidelem
 Te socium Vasti , teq. Luinus ament ,
 Tecum uerba tamen faciunt non sponte , quòd ager
 Tadiafers illis ore , sed aure tibi .

De ingratis primatibus .

VT preciosa suo desert qui munera regi ,
 Fert paupertatem , flereq. perpetuum ,
 Sic quisquis numerat locupleti millia nummum ,
 Fert odium ueteris seruitij precium .

De amico extincto .

EXVLAT à terris animæ pars altera nostra ,
 Pars apud insubres altera uiuit adhuc ;

Examineſq. meos ducit nunc ſpiritus artus

Non meus ; hinc uiuo mortuus ipſe mihi.

DE IO. THOMA ODESCALCO

Senatore.

QUID deceat cautumq. uirum, culpaq. carentem,
Nos Odeſcalchi vita magiſtra docet.

In auarum.

OCCURRIS quoties tenui mihi diues, in are
Narras eſſe meo te, memoremq. mei;
Narras, ſed nummos nunquam mihi porrigis; hercle
In magnis opibus Tantalus alter eges.

AD HIERONYMVM PICVM

Mirandulanum C.

MAGGIUS humanis deceſſit amicus, & hoſpes,
Iucundusq. tibi, perpetuusq. comes,
Cui lepidus lepidus, doctusq. poëta poëta
Docto ſenſa palam fidere ſuctus eras.
Oppetijt; ſed enim ſi numina mente tueri
Pice vigere vocas, letius ille viget.

45
DE SEVERINO MEDIOLANEN-

si Sacerdote sub diuo Augustino merente.

ARTE Severinus prior, an probitate sit, æquè
Ambigo; nam certè mirus utraque viget.

AD DOMINICVM CLARITVM.

NOBILIS insubrum Clarite profectus ab oris,
Accessi Venetos, Euganeosq. lares:

Latum ubi prælustris Veneri, insignisq. Manuti

Te, Guidiq. sacri detinet hospitium;

Gaudeo te placida fructu gaudere cohortis,

Congressuq. nouo, colloquijsq. frui.

Te queror absentem; se dulci miscet amaror:

Dulce tamen seuam vincit amaritiem.

Ad Insubres.

LEGATI duo præcincti fulgente corona

Virtutum uestra geminum decus urbis, ab urbe

Decessere, Calandra parens quem Mantua misit;

Maggius & Venetis à terris vestra profectus

Ad loca, qui gemino lustrabant lumine sedem

Hanc, ut uterque suam proprijs insignibus ornat.

Pro quibus Vrbinas Paciotus nomine Felix;

Et rebus, linguas pulchrè qui callet, & artes,

Sulpitiusq. sophos, sophiaq. magister honestant,

Ille-

*Illustrantq. plagas duplici duo lampade soles
Vestras . acceptum dempta pro luce dolorem
Letitia pensate ; noua quam luce reperta
Percipitis : cæcam hæc pepulerunt lumina noctem .*

*AD BENEDICTVM GVIDVM
diui Benedicti imitatore .*

*I*NCORRUPTA licet , nulla q. notata piorum
Fratrum labe domus sit ducis ampla tui ,
Atque agat ad præscripta , Dei , diuumq. ministra ,
Docta tamen uates erudit illa suos :
E quibus ipse canis quæ Thrace nobilis Orpheo ,
Iudicet Orpheæ carmina digna lyra .
Guide pius certè duplici ratione sacerdos
Es , quia metra sonas , & quia sacra facis .

*AD ZACHARIAM CAIMVM
Medicum .*

*G*ALENVM graio , Celsum sermone latino ,
Pæonia medicum Pæona reddis ope ;
Alter Galenus , Cornelius alter , & alter
Pæon es ; atque tuum par tribus extat opus ;
Quòd si non totidem noscet Camutius artes ;
Vnus pro cunctis docte Caimæ fores .

De præstantia artis medicæ.

D^IVINI, quòd opis medicæ Deus author Apollo,
Sunt medici, dites artis Apollinæ.

Ad Primum Comitem.

ES comes, & Primus, sapiensq., piusq. sacerdos,
Primus, ut excellas nomine, req. sacer.

AD IOANNEM SPINOSAM.

DICITVR ut lucus quia cassus luce, quòd hæret
Spina libris non ulla tuis, spinosa uocaris.

AD CAROLVM A BASILICA
Petri Sacerdotem.

D^IVINIS nisi mutasses modulamina rebus,
De te Musa sacer Carole quæsta foret.

Quòd tibi diua pedem facilis ferat, atque secunda;
Aptius ut nulli nobile dictet epos.

Quippe boni uates alij componere versus
Cessant; quos suauis perdocet illa sonos.

Mutius ut Pusterla, sagax ut Carcanus, ambo
Consulti, ut prudens Picinus, atque memor;

His quia post artes rhythmici, post Pallada Musæ
Sunt, irata dolet, conqueriturq. Dea.

Tu

48
Tu sanctis operare choris; datur unde perenni,
Aetheriaq. fru luce, Deoq. tibi.

AD PROSPERVM VICE.
comitem.

QVIDAM phidiacareges, heroas & arte
Celarunt; hosdem pinxit & historia;
Inclyte quos Prosper gemina feliciter arte
Exprimis historica, phidiacaq. duces;
Tantum uni debet ueterum tibi fama superstes,
Historia quantum, sculptilibusq. simul.

AD ANDREAM CAMVTIVM
Physiologum, & medicum.

CVI virtus testata tua est memorande Camuti,
Semine mortali te negat esse fatum.

AD GERARDVM BORGONIVM.

RES tenuis Gherarde tibi fortuna ministrat;
Sed sanam mentem genitrix in corpore sano
Ingenuit natura; modos Thymbraeus Apollo
Scribere posse dedit tuscis, tuscaq. Camæna.
Tu tibi quasisti pulchras ope Palladis artes,
Nec plus aris aues, quàm victus poscit, & usus;
Ista mente uiges Crasso locupletior. æquum
Te Deus ut finxit, sic omni prosperet auro.

AD

49

AD IACOBVM CRITONIVM
SVPERSTITEM.

NE nihil eximium capiat pulcherrimus orbis,
Ipse sator mundi tempus in omne cauet.

Socrate sublato iactarunt secla Platonem;

Mortuus iste locum cessit Aristoteli.

Cognatus tibi prateritis Critonius annis

Dum superabat, honos orbis auitus erat:

Nomine quem referens claro & cognomine Scotum

Fers terris amplum Scotus & ipse decus.

Quæq; diu prius Argolico post aere dulci

Ausonio voluit blanda Thalia frui,

Nunc gelidum latio digressa recessit ad axem,

In primis Scotos gaudet obire lacus.

Hinc prædulce canit soboles Critonia carmen;

Præq; alijs suaues dant tua plectra sonos.

Temporibus nec nostra vetustis inuidet atas;

Nam reddis veteres ipse lepore tuo.

DE GEORGIO, ET IOANNE

Manricis fratribus.

MANRICOS cupidi celebrare poemate fratres,
Conficiant longæ par opus historie.

In Ruffum.

QUOD tua non parvis opibus mens dedita Ruffe
Est, tumido laudes diuitis ore sonas.

*Affentatorem sed Ruffe referre Gabinum,
Non laudatorem diceris arte tua.*

*Quòd locuples, & iners minus est laudandus; & ipse
Non quòd inops, sequeris sed quòd auarus opes.*

In Tigellium.

SORTITVS magna nuptam cum dote Tigelli
Pauper es, ut coa veste superbus eas.

Cedere si nescis quibus es primoribus impar,

Quem tibi post duces ditior esse parem?

Quæ modò vix capiunt se parua turgida conche,

Appositus rumpet mox tua membra tumor.

AD CAMILLVM CASTELLATVM I.C.

HVMANO si diua loqui velit ore Minerva,
Ore velit loquier docte Camille tuo.

DE ASCANIO, ET ALFONSO

Mozionijs, fratribus.

QUICQUID præcipuos homines illustrat, adepti
Sunt satis Ascanius, frater & Ascanij;

No-

Nobilitat natura parens, fortuna secundat
 Hos dites animi, conspicuosq. bonis;
 Quodq. decet, legesq. iubent, & sanctio diuum,
 Cuius utiliter præstat uterque suis.
 Non geminos (ut sit facies non unica) fratres
 Verum unum (tantum conuenit hisce) putes.

AD GASPAREM TURRIVM
 Iurisconsultum.

ABSENTEM quereris Terzagum candide Turri;
 Et te Terzagus comis abesse dolet:
 Ingens telluris spatium vos distinet; una
 Mens ligat; hoc verum dico sodalitium.

In funere Gabrii Serbelloni Eq.

INNUMERIS claret stellis innubilis æther;
 Tantum vno diues sidere fulsit humus;
 Hoc fuscis etiam terris inuidit olympus;
 Auxit & hoc nitidas, quas gerit, igne faces:
 Luce tua Gabri tellus modò clara, tenebris
 Nunc latet; hac ardens purius æthra micat.

In obitu Ascanij Centorij.

QUAIIA suscepit, si reddat semina tellus,
 Hæc oratores, historicosq. ferat;

Corpore Centori quæ facta iacentis ; hic unus
 Promille historicis, rhetoribusq. fuit.

AD PETRUM PONZUM
 ductorem Velitum.

PROFUIT ignoto, quantum vix proficit ulli
 Vir fidus socio, vis mihi Ponze tua ;
 Quòd requie, quòd pace frui mihi contigit, uni
 Acceptum id refero dux animose tibi ;
 Qui tegis externos tam fortiter hospes, amicis
 Quàm sis ipse tuis obsequiosus homo
 Quis dubitet ? regum tibi mens, & regia virtus ;
 Præter regis opes, omnia regis habes.

AD IVLIVM BARTVLM
 Sacerdotem.

MORIBVS italicis ritus qui iungit iberos
 Vir probus, hoc scitè, composuèq. facit ;
 Haud etenim cuius connectere dissona proptum est ;
 Dis. ordesq. animos conciliare cati est ;
 Tu comes hispanis generose natus Ilerdæ,
 Ausonijsq. comes crederis ausonius.
 Cui tua non constat Iuli solertia ? gratus
 Qui vir es hispanis, gratus & ausonijs.

53

AD HIERONYMVM
Burgundium.

QVI meritos ciues inuat officiosus in omnes,
Carus hic est patriæ, carus hic est superis:
Quòd leuat auxilio mortales, quòdq. beatis
Se dijs consimilem præstat, utrisque placet.
Talem Burgundi populus te prædicat æquus,
Qui iusta trutinat facta bilance tua.
Cui tua suppetias homini negat insita virtus?
Istuc cælestes est simile Deos.

DE AVE MORTVA IOANNIS
Mendotij I. C.

ALITE cum picta perijt canor; inde silente
Quæ resonabat humo, muta sepulchra canunt.

De eadem.

POSTQVAM dulcisonus cecidit Mendotius ales,
Dedidicit dulces hæc plaga mæsta sonos.

AD IO. BAPTISTAM SVSIVM
philosophum, & medicum.

NON aliter maculas animorum dogmate Sufi,
Quàm medica morbos corporis arte leuas.

AD

AD FRANCISCVM TONSVM

equitem.

ACER Martis eques, cui mens interrita Tonse,
 Certè incredibile est quanto tueare poëtas,
 Et scitos homines nisi; nam martia proles
 Est Musis aduersa; tibi nil carius illis.
 Nimirum quia Tonsus eques, quo blandius alter
 Non recinit lyricos uersus; te iure propinquum,
 Germanumq. uocat: fraterno iunctus amore
 Cui, doctos tu ritè probas, & protegis armis,
 Atque opibus. debetur honos fortissime belli,
 Virtutisq. tibi; nutris quam miles, & ornas.

AD SIGISMVNDVM FOLIANVM.

QUID fletur Foliæ tibi Rasarius artes
 Et doctus Phoebi, Cecropiaq. Dea?
 Cultus & Vbaldus quid fletur? uterque beatis
 Affidet insertus, coelitisq. choris.
 Hos potius nostri miseret; qui præda vagamur
 Casus, morborum, falciferæq. manus.
 Nostrum (crede) mori est; illorum uiuere: nostram
 Te magis æqua iubet causa dolere uicem.

AD CAESAREM MILLEFANTVM

SVNT quibus uberior uerborum suppetit usus;
 Vox quibus, atque latus deficit, atque decor;

Hæc

*Hæc alijs insunt, desit sed copia; multis
 Hæc, atque illa Charis, Mercuriusq. negat.
 Tu uerò linguas, & gestus, quæq. peritum,
 Facundumq. decent, omnia Cæsar habes.*

AD IO. PHILIPPVM GHERARDINUM, & Ludouicum Gandinum.

*GHERARDINE mele, Gandineq. dulcia uates
 Quos cecinisse palam est,
 Quòd blandis genitos numeris haud pascitis, hæmi
 Deseruistis aquas;
 Nunc sapitis, dulcem natis qui queritis escam:
 Desipiunt alijs;
 Qui laudis cupidi festinant perdere uitam;
 O stolidos homines;
 Qui fame tabescunt, famam dum querere tentant;
 Atque inopes pereunt.*

In auarum Causidicum.

*VT Plutum locuples, & opes sequereris, egenos
 Dijs caros, numenq. patrone perosus es, ergo
 A Ione neglectus, manes detrusus ad imos
 Aeternum diues cum Pluto dite manebis.*

ANTE citis reuoluta rotis fortuna, nec uno
 Vultu, nec stabili mente, nec aqua fuit;
 Se modò dediticit, vestigia figit; eodem
 Vultu recta probat, constat & ipsa sibi.
 Anellum mi iusta dedit repetita bis; omni
 Aeuo sis constans sors, facilisq. mihi.

IN OBITU EVSTACHII

Amati.

IMPIA mors rapuit Gonzagam Martis alumnum;
 Quicum res omneis merfit iniqua meas;
 Seruitium, magnusq. labor, diuturna q. cura
 Octau tecum deperiere mihi.
 Nec satis est auide morti, res protinus omnes
 Delcuisse meas, me quoque seua tulit.
 Morte sed hac melior defuncto vita reperta est;
 Dona q. sunt saluo diuitiora mihi.

AD FEDERICVM BORROMEVM C.

QVAMVIS præbuerint carum te ciuibus, atque
 Conspicuum sobolis lumina clara tue,
 Lumina quæ præstes diuæ Praxedis in omnes
 Diffudit terras, condecoratq. magis.

Grator ipse tamen, multoq. illustrior istis
 Dotibus effulges, luminibusq. tuis.
 Ornamenta tibi Federice domestica multos,
 Sed tua non multos exhibuere pares:
 Hac alijs unus præcellis laude, magistros
 Quod largo cumulas splendidus ære tuos.

IN OBITU ZACARIAE EREM-
 tani Theologi.

TE diuinarum perfecta scientia rerum,
 Et proba coelestem uita fuisse probat:
 Ut coelestis eras, coelis homo debitus; ergo
 Te superos inter quis neget esse choros?

Ad amicum.

CUM tibi pauperior nihil auxiliarer opimo,
 Adiutor nobis ipse frequenter eras:
 Nunc ubi nostra tulit magnum tibi cura leuamen,
 Desinis immerito commodus esse mihi:
 Quod serio mea membra, tuos dum curo dolores,
 Desistam merito commodus esse tibi.

In pictorem quandam.

Q UOD cupido pictura tibi nil laudis, & æris
 Vana dedit, duram sed sine laude famem,
 H Mensor

*Mensor quàm pictor mauiſ insane uocari,
 Euclidisq. operum, Pythagoræq. rudis.
 Ars noua ſed uetulo tibi tectior arte uetuſta
 Imminuit famam, congeminatq. famem.*

In rudem litterarum cenſorem.

D*V*LCIBVS agreſtes quia præfers barde loquelas,
 Diceris auriculas regis habere Mide;
 Sic ſtolido longas Phoebus tibi duplicet aures,
 Vt lepidoſ aſini percipis aure ſonos.

De Flabellis.

V*I*UIT frigoriſ nimioſ qui temperat æſtus,
 Aëſtus diminuunt mota flabella graues;
 Vtile ſolſtitijs quiſ non emet ære flabellum,
 Cuiuſ ope adducto frigore, uita manet?

Author de ſe ipſo.

A*N*NOſ biſ geminoſ, biſ ſenaq. luſtra peregi;
 Incolumiſ puber, uirq. ſenexq. priuſ;
 Nec mihi cura fuit gemmaſ, atque æriſ acernoſ
 Quærere, nec latum bobuſ arare ſolum;
 Aerijſq. domoſ ampluſ æquare coloſſiſ,
 Nec picturatiſ enituiſſe ſagiſ;

Barbaritio

*Barbaricis nec equis ferri, nec habere ministros;
 Pingue nec armentum, regificasq. dapes:
 Unica sed iuuat uirtus me laudis auarum,
 Nec plus poscentem, quam ferat usus, opum;
 Nunc uetus, æger, inopsq. labo, nec deprecor hæc
 Aerumnas, aliquem tristibus oro modum.*

*IN OBITU MARCELLI CASTI-
 lionei I. C.*

*SICUT vixisti Marcelle perutilis urbi,
 Estq. tua multis parua salute salus,
 Sic obitu non parua tuo dispendia plebi
 Fers, nec nullus adit sæua pericla cliens:
 Sulpitij normas nosti, decretaq. prisca,
 Cæsaris & leges, pontificumq. libros.
 Inter consultos iuris, celebresq. patronos
 Conspicuus, classis lumen, honorq. tue.
 Non te surripuit tibi mors, sed ciuibus; immò
 Te tibi restituit, coelicolumq. choris.*

*IN OPVS HORATII CARPANI
 I. C.*

*EST homicidarum liber hic homicida, nec asper
 Occidit quenquam, tela nec ulla gerit.
 Sed prohibet nequis mortales enecet; hoc est
 Sanguineas scriptis exanimare manus.*

SI quibus est Studium Bizanti noscere cultus,
 Quos celsa varios Phœbus in urbe videt,
 Tam clarè cernent pictos hoc indice libro,
 Quàm qui threicia ducit in urbe moras.

AD BERNARDINUM BALDUM.

SOLLICITIS iusco præcepta pœmate nautis
 Tradidit Uranie te Balde pœta magistro;
 Commoda remigibus posthac, facilisq. futura,
 Istas edoctis, aperit quas Pieris, artes;
 Aequa tibi; Dij nanque fauent mortalibus agris,
 Qui monitis parent, diuinaq. iussa capessunt.
 Viribus astrorum notis, & flatibus euri,
 Atque noti, trucidis & boreæ, lenisq. fauoni
 Te monitore, tuoq. instructi carmine discent,
 Quà teneant cursum naucleri, quos maris æstus
 Vitent, & scopulos cauti; nauemq. per undas
 Salua merce, uirisq. trahent, portuq. subibunt.

Ad adolescentes.

EXIGVAS ut querat opes, plerunque minaci
 Committit uitam cum trabe turba salo;
 Millia quot iuuenum spe lucri castra sequuntur?
 Nec metuunt æstus, frigora, tela, necem?

Sed

*Sed quos spe ducunt artes, specieq; perennis
 Vita, uos chartis inuigilare piget.
 Non sic prisca Remi pubes, grainq; iuuentus;
 Quæ laudis studio quodq; subiuit onus.
 Iam clarum studijs contendite nomen apisci,
 Nec grauis est illis incubuisse labor.*

DE FEDERICO COMMANDINO.

DESIERANT homines doctam tractare matheſim,
 Hinc ea delituit pene ſepulta diu.
*Sed Commandini vigilis noua cura iacentem
 Reſtituit nobis, reſtituitq; ſibi.
 Nomen hic Euclidis meruit me iudice, talem
 Illius eſſe probant ſcripta recepta uirum.
 Scilicet Euclidi quantum ſua tempora priſco,
 Euclidi debent ſecula noſtra ſuo.*

AD NICOLAVM SFONDRATVM Cardinalem.

CONSPICVI patris, & patrimonii dignus ut hæres
 Sis, tincta eſt tyrio murice lana tibi.
*Quas tribuit merito diues natura parenti,
 Has eadem genito prodiga præbet opes;
 Ingenium, ſandi normam, uirtutis amorem,
 Quæque caput ſanum, ſanaq; membra ferunt:
 Quos vigilis ſtudio Sfondrati auxiſtis honores;
 Fors ſimili ueſtrum fauit utriq; modo.*

Purpu

*Purpureo dedit ambobus splendescere cultu ;
 Mitraq. uos habuit præstitis, atque toga.
 Sed quæ non hæsit, casu prohibente, paterno,
 Hærebit capiti gemmea mitra tuo.*

IN OBITU RENATI BIRAGI
Cardinalis.

*C*LARIVS exanimis, quàm longa ætate superstes
 Nomine notescis summe Renate tuo ;
 Vixeris ut notus multis insignibus, ornant
 Latos quæ clauos, purpureasq. togas,
 Utq. sacerdotum meritis Biraga celebret
 Te tua progenies, luminibusq. ducum,
 Post cineres tamen æthereo fulgore coruscus,
 Cum superis tanquam morte renatus agis.

IN OBITU ANTONII ANTONIANI
Bibliopolæ.

*Q*UÆ iuuenis nunquam requieuit, quiq. labores
 Duxit post multos ocia grata senex,
 Post obitum haud requiescit in hac Antonius urna ;
 Antipodum sed emit bibliopola libros.

AD GOTARDVM REYNAM
Senatorem.

*V*T gemmis insigne renidet purius aurum,
 Utq. micant auro lutea texta magis,

*Sic clari splendore suo, sanctiq. Senatus
 Ditor adiuncta lampade fulget honos.
 Tu noua fax aequi radias Gotarde Senatus,
 Nunc uere splendet lucidus ordo patrum.*

*AD IO. ANTONIVM ODESCALCVM
 Senatorem.*

*FVL SIT Odescalchi praelustris honore Senatus;
 Quo functo abcessit pars bona lucis humo;
 Lumen Odescalcus patribus modò reddidit alter,
 Nec minus enituit sole recente vetus.
 Ne lectos non mira patres lux ornet, auita
 Pro face fax illis nascitur usque noua.*

*DE HIERONYMO MONTIO
 Senatore.*

*MONTIVS excessit super alta cacumina montis
 Parnassi Musis, & tibi Phoebe sacer,
 Hoc illi chorus Aonidum concessit alumno,
 Auris dum uiuo fata dedere frui.
 Post obitum felix conscendit culmina caeli:
 Viuus, & exanimis Montius usque fuit.*

*AD FRANCISCVM PANIGAROLAM
 singularem & theologum, & concionatorem.*

*D AEDALA semideos mens arguit, osq. canorum,
 Quod facili illustrat mystica verba sono;*

Dum-

*Dummodo sit placido grauitas condita lepore ;
 Quæq. decet superos , gratia iuncta sono .
 Hæc plene Franciscæ tibi diuinitus uni
 Tradita , semideum te genus esse probant .*

*DE AEGROTATIONE IOANNIS
 Tonsi Equitis .*

*I*MMERITVM te Tonsæ nimis ferus ulcerat angor ,
 Atque tuos artus feruida febris edit ;
 Parce secare boni dolor intestina poëtae ;
 Nam nulli vates fas uiolare pios .
 Illæsq. sacerdotes iubet esse deorum
 Sanctio ; luctificum Dî prohibete nefas .
 O fera natura vulgo quæ miscet inertii
 Lex gnaros homines, hymniferumq. chorum ,
 Quæ neque vaniloquo cautum secreuit V' lissæm .
 Iro , nec famulo te cate Flacce rudi ;
 Humana tamen arte cohors se docta remouit
 A grege ; quæ virus mortis, & arma fugit ,
 Quæ parat inuita vitam sibi morte perennem ;
 Quæ Tonsus dempto sine superstes erit .

*IN OBITU HIERONYMI DONA-
 ti Veneti .*

*Q*UIS tua lethali violauit pectora ferro
 Impius , atque animæ pubentes exiit artus ?
 Sustulit

Sustulit & tecum diuinum laudis honorem?
 Sustulit & mores, linguas, & dogmata, & artes?
 Ah nimium scelerata manus, feralis & hasta;
 Casta cruentauit quæ corpora, pectus & hausit
 Innocuum solide flumen uirtutis, & æquæ
 Graijs carminibus, latiysq. accentibus aptum.
 Quantum splendoris Venetæ mors abstulit urbi?
 Quanta luce caret studiosa academia uatum?
 Quanta patricius seniorum decedit ordo
 Spe? culpæ, & sceleri, quantum terroris ademptum est
 Consilium prudens tibi, mensq. senilis ephebo,
 Inq. homines pius, atque Deos es notus, & æqui
 Defensor, placidusq. fero uel amabilis hosti.
 Pro quibus acceptum superis, Donate beatos
 Inter coelicolas quis te neget esse relatum?
 Aeternumq. frui diuina luce parentis?
 Quæ nobis sunt sola necis solatia duræ.

IN EXEQVIIS ANNAE AVSTRIÆ
 Reginae Hispaniarum.

A GRADIBVS primis octo tolluntur acutæ
 Pyramides celsi culmen ad usque tholi;
 Atque decem statuas breuior capit ordo secundus;
 Fert & eo breuior tertius ordo decem;
 Reginae tumulus medium sese erigit inter
 Effigies ueterum, pyramidesq. nouas;
 Cereæ mille diem uincunt funalia luce;
 Quorum pars ædis lustrat utrunque latus;

*Pars se diffundit circum monimenta, nec usquam
Tot facibus claret, taleq. surgit opus.*

*IN OBITU NICOLAI BOLDONII,
& Io. Petri Albutij medicorum.*

*S*ICUT honorifici Podalirius, atque Machaon,
Hiq. salutiferi peruigere suis;
Sic senis Albuti, Boldoniq; arte magistra
Laus est parta suis cinibus, atque salus;
Proh dolor, inuita populus ne morte supersit,
Authores uitæ mors uiolenta tulit.
Pro uita populo quæ præbita, degere uitam
Iuppiter his hilarem, perpetuamq. dedit.

Author ad seipsum.

*O*MNIA parua tibi Baldine pusille tributa
Sunt, persona breuis, res, domus, atque toga;
Linea texta, thorus, lodices, mensa, supellex,
Aes, loculi, uires, gratia, sermo, fauor.
Sint quamuis hæc parua, tamen non parua cupido
Virtutis, tenuis nec tibi laudis amor:
Paruulus hac uulgo ratione uideris inertis,
Non ita te paruum qui sapit, esse putat.

DE CAEDE IACOBI CRITONII.

*N*ATVS in agresti, gelidoq. Critonius orbe,
Quem sterilis Scotus, barbariesq. tenet,
Graciss-

Græcisavit uti doctis nutritus *Athenis*,
 Vtq. latinus homo verba lati na dedit;
 Cùm tuscè loqueretur, eum miratus *hetruscis*
Iurasses ortum, & se tenuisse locis.
 Teutonico magnos expressit *Teutonas* ore;
 Arguit hunc Gallo gallica lingua satum;
 Novit *Aristotelis* sensus, *graiamq. mathesim*;
 Diuorum & monitus, *Moeonidumq. sonos*.
 Non tenuis labor est alias intexere chartis
 Illius dotes, dignaq. verba Deo.
 Proh dolor, undenos bis nondum impleuerat annos
 Formosus, soboles regia, miles, eques;
 Cùm caput hymniferum manus impia sustulit, inde
 Herois heros assidet usque choris.

IN OBITU *SULPITII ARLOTI*
Philosophi.

TOT mihi dilectos mors est prædata sodales,
 Dum sol præterijt ter tria signa rotis;
 Vt plures socios tulerit pars unius anni,
 Quàm laeso dederint lustra, laborq. mihi;
 Nunc quoque *Sulpitium*, quo non præstantior alter,
 Mors animæ partem surpuit atra mee.
 Quo tuto calcat pede Mortis terga superba;
 Postquam deseruit lumine cassus humum.
 Viuida nam uirtus nocitura nescia mortis,
 Tranquillè, domita Morte, superstes agit.

IN LIBRVM VBALDI

Gherardi.

QVI virtutis amant insignia pulchra doceri,
 Quæq. sequi iuuenes, quæq. cauere decet,
 Vbaldi cultum discant opus; indice libro
 Hoc rectum pubes lecta tenebit iter.

AD ALFONSV M MOZIONIV M.

SI te versiculi iuuant, iociq.
 Qui mentes recreant, decentq. vatem,
 Nil est, quod cytharam rudem fatiges
 Nostram; dediticit sonos uetusta
 Corrosis fidibus, nigroq. tincta
 Fumo, clauiculisq. fixa scabris.
 Hæc percussa manu cita, leuiq.
 Odit pollice tangier senili.
 Alfonse ergo chelym iocosiore,
 Poëtasq. require blandiores,
 Si te versiculi iuuant, iociq.

AD ALDV M ANVTIV M

Pauli filium.

ALDI docte nepos pereruditi,
 Et Pauli patris elegantiarum
 Fili, patris, auig. certa proles,

Et

Et cognominis, atque laudis hæres
 Aeternæ, ut titulis Manutiorum
 Addi luminis, & celebritatis
 Nil possit, tamen Alde clariores
 Hos uirtus tua, claritasq. reddit.
 Sic te numina prosperent, ut ornas,
 Si qua luce potest honos auitus
 Ornari, patriusq. : dentq. lætis
 Affulgere tibi choris; perenni &
 Par, fama q. tuæ vigere seclum.

AD SYLVIVM SPANNOCHIVM

I. C.

VT tellus foecunda nouos fert ubere fructus,
 Atque ferax partu plenius ipsa suo est,
 Sic Sylui profers iterum qui scripta, videris
 Editionem magis fertilis esse tua.
 Perge tuis ditare libris fora; Mortis aduncam
 Sic falcem temnes, & trucis ora Deæ.
 Post cineres quia fata dabunt tibi ducere vitam,
 Atque alijs fructum ferre, decusq. tuis.

In aduersarium.

QVAERIS uti tecum feriam sociabile foedus,
 Permetuens noceat ne mea lingua tibi;
 At percussa nihil prohibebunt foedera, fido
 Occultè noceat ne tua lingua mihi:

Meq.

*Meq. magis feriet pacem mentita simulas,
Quàm quæ tela ferox hostis aperta geris.*

*Hæc ego diffugiam prudens nudata, sed idem
Ad tacitum vulnus non ita cautus ero.*

*Te mihi concilies, magè qui nouus hospes amico
Perniciosus eris, quam vetus hostis eras?*

IN OBITU FRANCISCI

Bernardini Besutij.

D*ILECTA lauro corpus cecidisse Besuti
Ficta tibi nuper monstrat imago tuum;
Mortis erant simulachra tuæ prænuncia; nanque
Stamina mox rupit Parca sinistra tibi.
Casuræ species erat index molis onusta;
Nam domus est animæ celsior apta leni.*

In uentosum hominem.

H*Is aperis aditum ad cælos uentose, quibus cum
Est tibi sermo frequens, hospitiumq. uetus;
Est generis quia grata Deo tolerantia nostri;
Quam monitus subigunt discere quenque tui.
Tu uerò nimis impatiens. hinc tartara uises
Tu, duce quo scandent sidera celsa tui.*

DE CATELLA MORTUA

Claræ Gofelinæ.

Q*UO modò conspicuus nobis arsisse cometes
Creditus, est stellis addita stella canis;*

Albani

*Albam Albæ claram Clara quam surpuit aether ,
Hinc magis albet ea , claret & æthra magis .*

*AD CAROLVM ARAGONAM
Terræ nouæ Principem .*

O MNIBVS exoptant studijs te , lata iuuentus ,
Matres , atque nurus , inualidiq. senes ;
Scriptorum qui docta probant præcepta , sophosq. ,
Quos vitæ candor , iusq. , piusq. iuuat .
Nam duce te spes certa locum fore legibus ; aptè
Imposito culpæ , litigijsq. modo .
Nile tenim , nisi quod rectum dabis integer , æquus ,
Et catus , & princeps , ingenuusq. pater .
Sic tibi dent faciles cursus quæsitæ petenti
Littora Leucotheæ , Nereidumq. chorus ;
Sospes & in nostris facias vestigia terris ,
Soluat & indemnæ gens pia uota Deo .

DE SALVBRIVVENTO

Antonij Zanatarij I.C.

MILLE modis homines hominum mens lædere nouit ,
Præcipuè lites commeditata graucis ;
Quas in longa dolis didicit producere secla ;
Plurimus unde cliens tristis , inopsq. perit .
Ars noua sed prisca certat quæ sanctior arti ,
Est citò litigijs impositura modum ;

Hac

*Hac duce non miseros perdent dispendia ciues ;
 Hac duce spes lassis posse quiete frui .
 Numinis hanc ueri monitis Antonius artem
 Repperit , ut uetus est tradita Ditis ope .*

In diuitem auarum .

*C*V M magis arcta forent largo tibi prædia , & ades
 Parua , uirtutis fautor , & altor eras :
 Florebatq. domus tua doctis artibus una ,
 Nobilibus uatum plena , frequensq. choris :
 Nunc uerò quando maior tibi copiarerum est ,
 Non Aganippeas assis anare facis .
 Vt doctas iterum pascasq. , iuuesq. cateruas ,
 Angustet fines limes ut ante tuos .

IN LIBRUM IO. PAULI HOMATII CAECI.

*Q*U I S mundi partes tam docte pinxit? an Argus?
 Non : caret hic oculis , centeno lumine uidit
 Argus ; Tiresiasne magus , qui luminis expers
 Est speculatus , homo quæ nullus calluit ? immò
 Alter Tiresias insignis , nomine Paulus :
 Præter Tiresiam quis enim perspexit acutus ,
 Codice quæ Paulus tam scitè prodidit aureo ?

In eundem .

*C*ÆECVS humum , glaucamq. Thetin descripsit , & auræ ,
 Et calidos ignes , æthereasq. domos ,

Coele-

Coelestesq. animas, acies quas nulla tuetur;

Nec potis est studio ponere docta manus.

Quis Paulo pictor lynceus oculatior orbo,

Lumine qui celsa mentis operta uidet?

DE PAVLO MARIA CONCIONA-
tore Cæco.

NON cecos cæcus ducit; quis crederet? index

Eius, quæ ad superum limen aperta uia est;

Hoc aquila melius cernit uir lumine captus,

Hoc ut talpa uidet gens oculata modo.

Ad mulierem.

MISISTI duo picta mihi sudaria capto;

Ut siccem humentes perpetue rore genas:

Exoritur feritate tua, pietate recedit

Lachryma, sic pietas in feritate tua est.

AD CAESAREM MILLEFANTVM.

CVM latia Cæsar græcorum cognita lingua,

Atque oratorum scripta notata tibi,

Ingenijq. tui uires te sensa magistri

Testantur fides explicuisse notis.

Membranis igitur qui lucem querit in istis,

Idem Phoebeo querit in orbe iubar.

AD PAULVM HOMATIVM

Cæcum .

TE cæcum putat esse , tuos qui percipit aure
 Sermones ; lynceum , qui tua scripta legit .
 Quàm distat sonus à chartis tuus ? Argus habetis
 Paule notis, orbum Phinea uoce sonas .

DE SCIPIONIBVS AFRICANO,

et Simoneta .

QUOS ualida fregit ui Scipio fortis iberos ,
 Firmabit doctis Scipio consilijs ;
 Infestos italis olim , nunc fœdere iunctos
 Scipio Marte ferit, Scipio pace iuuat .

IN FVNERE GASPARIS TVRRII

Iurisconsulti .

FVNCTVS es heu uita Turri , nec Pallas alumnus
 Te rapide potuit præripuisse neci ;
 At nemorum Dictynna potens à morte reduxit
 Hippolytum ; nomen Virbius unde uiro est .
 Sylvarum cultrix ut uiuat ephebus in agro ,
 A phlegethonteis hunc reuocauit aquis ;
 Sublatum ad coelos Dea sed coelestis ab aruis ,
 In supera gaudet te superesse plaga .

AD

Q'UALEM iusta Faci te curia iudicet, index
Est data cura tibi scriptorum quæq. notandi.

In maritum hircum.

A RMAVIT caput hircinis tibi cornibus uxor;
Ob quæ ampullaris, magnificumq. sonas;
Lenis & in moechum iuuenem, moechamq. puellam,
Præterea in cunctos toruus, atroxq. furis.
Quod caper infida thalami consorte superbis,
Certè non alia coniuge dignus eras.

De Mentula fictore.

B I s senos Titan dum circuit impiger orbes,
Exiguum segnis Mentula finxit opus;
Alter & ignotus Plastes quod poneret anno;
Nec tamen id bellum per breue fecit opus.
Alter at ille tamen Bramantes dicier optat;
Verius at multo mentula nomen habet.

DE CAMILLIS FVRIO, ET
Porro.

I N S I G N E S genuit mira uirtute Camillos,
Moribus & sanctis itala terra duos;
Progeniuit Furium, Gallos qui contudit hostes;
Quo se commendat martia Roma duce:

Et Porrum, insubres quo ciue, & praside iactant
 Se; quem iure vocat diues, inopsq. patrem:
 Proh dolor, hos humili populo, & primoribus ortos,
 Infletos nullis impia mors rapuit.

DE CATELLA CLARAE GOSELINAE.

VINCIT ebur candore canis, quam blanda pusillam
 Clara tepente fouet, lacteoloq. sinu:

Ac macule, quibus est inspersa canicula, pulchro

Narcisso rident gratius, atque rosis.

Molliculisq. pilis admota, cutiq. catella,

Iudicat hisce nihil mollius esse manus:

Tyndaris huic habuit similem; sic ore lacenam

Clara refert, Helenes ut canis ista canem.

DE CATULIS MARGARITAE

Brugoræ.

LV DUNT in tenero sinu catelli
 Margarita tuo faceta bini

Formosi, breuior, uenustiorq.

Non ijs aspicitur canis Lacenæ

In Coelo; licet hæc adornet astra

Sextili rutilans lucerna mense.

Horum si placidos uidere visus

Coeperint superi, & sonis cieri,

Descendet Iouis ales, ut tenellos

Ex heræ gremio rapax aduncis

*In coelum pedibus ferat, puellum
 Ut phrygem tulit; inferetq. stellis:
 Si molles catuli placent (ut hercle
 Margaritæ tibi placent) manere.
 Sub dio placitos ueta; beati
 Ne uisos adimant tibi; quaternos
 Coelestes nisi uis canes micare.*

De dracone, & angue.

EST draco Romanis custos, insubribus anguis
*Fidus, & in proprium lenis uterque gregem:
 Aspera cum constet mansuescere corda ferarum,
 Spes pacem populis est, dominisq. fore.*

Author.

CAUTVS Aristoteles hominem sociabile dixit
*Esse animal, solumq. hominem genus esse deorum,
 Aut pecoris sensit: lepidus quo iudice Clemens
 Nomen homo meruit; socijs qui diues apertas
 Præbuit usque fores; conuiuia facetus, & hospes
 Comis, & officiosus in omneis, liber, & æquus.
 Has hominis proprias dotes ait esse magister.*

IN CREATIONE SIXTI V.

Pont. Max.

CONSONA quàm rebus sint nomina, discere lector
Ex triplici potis es nomine Pontificis.

Hic

*Hic simul & felix, & mons perhibetur, & altus;
 Felix, nanque beat seq., suumq. gregem:
 Mons altus, tetigit quia summum culmen honoris;
 O tria digna sacro nomina Pontifice.*

*DE CALAMITATE
 doctiorum hominum.*

PERPETVVM uirtus, qua degere dicitur auum,
*Vt certè pridem nescia mortis erat,
 Et felix, alacrisq. latet sub vestibus atris,
 Nunc patiturq. necem, temporis atque vices.*

*AD GABRIELEM PALEOTVM
 Cardinalem.*

QVAS sibi pontificum poscit preciosa tiara
*Cælestis dotes, quis neget esse tibi?
 Conspicuo clarum Gabriel te stemmate nobis
 Legitimo partu Felsina leta dedit;
 Humano, faciliq. nihil te gratius; æquis
 Et tua censcitur facta probantur auis;
 Pontificum nosti libros, & ciuica iura
 Codice scripta tuo, pieriosq. sonos:
 Sacra Deum, moresq. probos inueniq., seniq.,
 Et puero constat collibuisse tibi:
 Præq. alijs cupidus Farnesius, & sacer adis
 Prædedit custos est Paleote tui;
 Pontificem dare qui soliti: modò uita superstes
 Sit tibi, quis nescit te fore pontificem?*

79

DE IUNIORE HIPPOLYTO,

& Virbio.

IUNIOR Hippolytum qui priscum nomine reddit,
 Rebus ab Hippolyto diffidet Hippolytus;
 Ille verecundus, pudor huic non ullus; amore
 Hic perit incesto, castus at ille fuit.
 Hic meret Hippolyti nomen, non Virbius insons;
 Dignior hic etenim qui laceretur equis.

In calumniatorem nouorum operum.

QUOD nihil in lucem profers piger, arguis omneis
 Authores operum, quæ noua quisque probat;
 Et vigilata tibi numerosa uolumina iactas,
 Abdita quæ latebris carpere nemo potest.
 Aut profer tua scripta, notent quæ ritè magistri;
 Aut scriptos nuper parce notare libros.
 Quòd te liuor edit, nasum quòd iudicis horres,
 Nil edis; sed opus corripis omne nouum.

AD TORQUATVM TASSVM.

PINXISTI rem quanque suo Torquate colore,
 Ingenio uates, & pictor nobilis arte;
 Nec melius quàm tu, ueteres sonuere, nouiq.
 Præcipuè celebres, quos iactat Hetruria, cycni
 Historias, dulcesq; iocos melicoq. grauiq.
 Carmine: te talem sapiens affirmat, & æquus
 Quisque; tuo contrà te pingere nemo colore
 Sufficit, argutus quamuis, notusq. poëta.

Tali-

*Talibus ornarunt Musa te dotibus, ipse
Tot tuapreceptis formasti pectora pictor,
Vt te pictorem non exprimat ullus ad unguem.*

AD SCIPIONEM SIMONETAM
regium insubrum custodem.

A *DTyriam migras clarissime Scipio Calpen,
Herculeum porrò certus adire fretum:
Hesperios uites æstus, caurosq. monemus;
Et podagram cures, inualidosq. pedes.
Incolumi regum tibi rex, fors æqua, Deiq.
Plenius emerito præmia digna ferent.*

DE CONIVGIO CLARÆ SIMO-
neta, & Gabrij Tonsi Iureconfulti.

L *AVDIBVS insignis uiguit si Tonsa propago,
Et meruit nomen, perpetuumq. decus,
Si Simoneteosq. uiros, matresq. pudicas
Herois miscet gloria parta choris;
Quis Simoneteis nuribus, Tonsisq. maritis
Progenitos similes non fore dicet quis?
Heros si Tonsus, Simonetaq. creditur, heros
Is geminus, si quem semen utrumque dabit.*

Ode Monocolos.

AD PETRVM FAVNVM
Coslazaram Episcopum.

P *VLCHRIS sacrificus nobilis artibus,
Parce præstitibus quas uideo, nouis*

Quæsitæ

*Quasitas, populos (credo) auibus bonis
 Insuores adiit : se quibus aggregat ,
 Permiscetq. uolens , ut pius adiunget
 Largis pauperiem muneribus, Deo &
 Gratus conciliet numina perditis :
 Agrestesq. probis moribus integer ,
 Præceptisq. sciens augeat inscios
 Cines ; atque animis nubila nubilus ,
 Et morbos adimat turpibus , & reis .
 Castæ cum pueris dicite virgines
 Versus , & superos tollite laudibus
 Diuos , præcipue cœlicolum patrem :
 Intactæq. uiris , atque puerperæ
 Lectæ uirgineo , & suplice virgini
 Hymnos ore sacros addite virgines ;
 Quod diuum placido non sine numine
 Faunus uir sapiens , & sacer , & probus
 Impulsu , & monitu commoda regio
 Spem latamq. ferens aduena ciuibus ,
 Horum se placitis continet in locis ,
 Ceu celsò monitor missus ab æthere .*

AD APOLLINEM , ET MUSAS .

A **D**VERSERE licet nobis Thymbræ sinister ,
 Musæ licet mecum tristia bella geras ;
 Inuitis tamen & musis , & Appolline rauca
 Conabor querulos uoce sonare modos .

L

Haud

Haud etenim in diuum refero uos numina ; diuos

Nec uoco, quæis constat roboris esse nihil :

Ius quibus est proprium defendere posse negatum ,

Quos fugat omne forum, respuit omnis herus .

Cedite diuitibus , trabeatis cedite uicti ,

Et uexillifero , militibusq. feris .

Quid quòd uos leno , & pellex ludibria ducit ?

Quid quòd pro nihilo uos parasitus habet ?

Pastor in Admeti syluis Latoe, culinam

Nunc coquus insistas ; uascula Musa laues .

Non alius uobis usquam locus , arsque relicta

Nulla, lyrae precium corpora nuda , fames .

In obitu Andreae Sacerdotis Seruitæ .

FAVTORES cupidos plures, carosq. sodales
Est prædata meos mors uiolenta mihi .

Scilicet hæc nostro deerat noua plaga dolori ,

Quam mors inflixit tristis amice tua .

Tristis nempe mihi , felix tibi ; nanque beatis

Te Deus inseruit pro pietate tua .

In scelestos homines .

IMPIA uis epulas inopi subducit , & agræ
Turbæ, turpis uti membra saginet equæ ;

Et pictis uolet sicari membra lacernis ;

Extollatq. nocens, sacrilegumq. caput .

Non leue supplicium pendit, qui perdit egenos ,

Pus ut alat, tetram sustineatq. luem .

Non

*Non pellex, homicida, senexq. scelestus ademptum
Victum impune ferent pauperibus tenuem.
Arbiter afficiet poenis hos rectus; inulta
Haud etenim patitur tristitia facta Deus.*

In balbutientem.

O*RENates dixti, conatus dicere nares,
Naribus & resonis concrepuere nates;
Dissociare nates, & nares non potis, istis
Naribus olfacias usque, petasq. nates.*

In obitu Prosperi Pansani.

V*IRTUS pulchra tuo Prosper te nomine dignum
Fecerat, & Phoebio indice prosper eras;
Indignum leuius te nomine casus eodem
Reddidit, esq. habitus indice sorte miser.
Visa tamen potior Phoebi sententia, nanque
In nitido felix aethere Prosper agis.*

In sacerdotem plus aequo nouis rebus studentem.

S*ACRIFICI recto te fungi munere leges,
Et placare Deum supplice uoce iubent,
Addictumq. sacris, hominum dimittere curas,
Nec curare vices, & noua facta ducum.
Totus in humanis tamen es; nec sacra minister
Quæris, ut indignus sis sacer, atque sacer.*

AD HORATIVM CARPANVM I. C.

IV S labyrinthæ ereptum flexibus , æquo
 Te monstrante viam , tramite tendit iter ;
 Iusta tuus decreta labos insignis Horati
 Explicuit , nodis indupedita diu .
 Hinc sua neglecti retinebunt iura clientes ;
 Promptius & causas quisque patronus aget .
 Sic dotes Carpane tuæ , tibiq; insita uirtus ,
 Sic laudes clarent , integritasq; tua .

In nuptijs Dianæ Biragæ , & Alsonsi Rinoldi I. C .

BIRAGO s geminas felix Hymenæe Rinoldis ;
 Sic geminas vires legibus , arma togæ ;
 Vt renoues genus antiquum , inuictosq; Catones ,
 Scipiadasq; duces , legiferosq; Numas .
 Quis non heroas prolem putet esse daturos ,
 Quæ referet priscos arte , manuq; patres ?

AD IACOBVM SCOTVM.

SCOTVS es , at pura splendes ut lucifer æthra ;
 Et docto iuuenis plus seniore sapis ;
 Italiaq; procul diuiso natus in orbe ,
 Accentus italos , tusq; uerba sonas :
 Græcaq; lingua tibi nota est , sermoq; latinus ;
 Nobilis et uates , atque disertus homo es .
 Bis seni niteant homines uirtutibus istis ;
 Bis sex ergo hominum linguaq; , mensq; tibi est ,

DE

De Appolline, & Musis.

EBRIA nunc uatum vinopit~~ere~~ caterua
 Coepit, castalios quæ bibit ante lacus;
 Cauponam tractat discinctus Apollo, culinam
 Pieris; hinc epulas, vinaq. carmen olet.

De interitu suæ catellæ.

QUO formosa, tenella, parua fato
 Es surrepta mihi canis sinistro?
 Quæ tam barbara, tam cruenta lenem
 Ausa est perdere te manus catellam?
 Angustumq. caput tuum ferire?
 Illum crediderim esse viperini
 Partum seminis, aut lupi voracis,
 Tigridisue fere cruore natum;
 Qui non horruit asper elegantem
 Heu te funerea necare dextra.

EPITAPHIV MIO. ANTONII MAGGII.

NON paucis Maggi genitis virtute paterna
 Imbutis, urbem te decorasse palam est.
 Ciuibus ut patriam ditasti, ciuibus axem
 Ditaturus, eum præuius ipse colis.

AD ADRIANVM SOLARIORVM OPIFICEM

VT præcelluit omnibus vetustis
 Nautis inclytus arte Tiphys, argon

Qui

Qui uexit, faber Adriane fabros
 Sic notos superas honore, norma
 Qui ducunt volucres in ære terfo
 Horas, seu libet æquinoctiales,
 Seu quas plana ferunt meridiei
 Puncta posterius, priusq. latè
 Erranteis, aliasq., Clauisq.,
 Orontiq. graui stylo notatas:
 Ne cunctos ueteres, nouosq. dicam
 Scriptores, quibus horulæ fugaces
 Sunt pictæ sapienter. æquis æquus
 Non tuum ingenium, tuas & artes
 Miretur? quibus anteis magistros
 Omnes: sed nihilo minus probaris
 Pulchris moribus, integraq. uita;
 Sic candore places, manuq. docta.

In funere Antonij Rubei I. C. & iustitiæ præfecti.

QUI rubens facie fuit, & cognomine iudex,
 Sublatus nigra nunc quoque morte rubet.
 Quin perlucidior nunc eius in ore rubedo est,
 Inter sidereas nam rubet ille faces.
 Debitus hic homini fuit & status, & nitor æquo;
 Picta sit ut pietas, iusq. colore suo.

In obitu Francisci Sansouini equitis.

MORS Sansouinum per quem lux itala mortem
 Effugit, prohibet luce nitere sua;

Æter-

*Aeternam meruit lucem , uitamq. perenni
 Lumine qui sparsit splendida facta uirum ;
 Quos tamen huic fines uitæ præscripsit iniqua
 Parca , uoluminibus protrahit ipse sibi :
 Sic omni uicturus eques spectabilis æuo est ;
 Sic Mortem uicit , lanificasq. Deas .*

AD LVDOVICVM BALBIANVM I. C.

*A*NTIQA sate stirpe Balbiana
*Ludouice ducum potentiorum ,
 Heroumq. parente , martiales
 Consulius proauos , patremq. alumnus
 Martis , & patruos celebriores ;
 Haud secus studijs , scientiaq.
 Ornas , atque tuorum honore fulges .
 Hinc mistæ facibus faces auitis
 Tuae solis uti faces coruscant .*

AD FEDERICVM QVINTIVM
Iurisconsultum , & præfecti iustitiæ uicarium .

*I*NUITIS Helicon mihi Camoenis
*Infirmo petitur , seniq. tardo ,
 Aegris inuius , & graui senectæ ;
 Hoc accliuè ingum piger laboro
 Caducis superare , lassulisq.
 Plantis ; ut faciles sonare rhythmos
 Addiscam , quibus æquus equiori ,
 Atque Apollinis , & Mineruæ alumno*

Pupillos

*Pupillos iterum tibi miscellos
 Commendem; quibus es meo rogatu
 Defensorq. , opiferq. destinatus;
 Quos ieiunus auct lupus uorare .
 Ac nisi auxilio tuo tenellos
 Tectos praestiteris, uorax uorabit .
 Quem si ius sineret nimis furentem
 Infantes audo ferire dente ,
 Vah meum malè quem sitit, cruorem
 Hauriret nimia uoracitate ,
 Nam quantum pote, me superbus odit ;
 Per quem faucibus illius pusilli
 Erepti, peregrina tecta quaerunt ;
 Ne graue imperium ferant suorum ,
 Horum res tenuis tueri Quinti ,
 Meq. : nam merito tibi iuuare
 Ius est innocuos ; ut arroganteis
 Reos iure tuo domas habenis .*

IN FVNERE PETRI ANTONII.

Mariani Senatoris.

*Q*U I uitam Mariane tuam perspexit, & aqua
 Mentis uota tuae, multiplicesq. gradus ,
 Aut rectà petijisse leuem te ducit Olympum ,
 Aetheris aut nulli claustra patere putat .
 Sed potius superum te classibus inserit ; ecqua
 Si non ista, tibi creditur apta domus ?

Author

Author ad seipsum.

NONNULLIS ideo vates Baldine videris,
 Milliarhythmorum quòd tua vena ferat;
 Contrà tute negas dici te ritè poetam,
 Enarret ficti quòd tua lingua nihil.
 Quodq. assentari primatibus, atque tyrannis
 Oderis, & culpes turpia facta ducum.
 Ergo recusantem mendacia scribere, ab hemo
 Leno te Phoebus, lenaq. Musa fugat.

AD PHILIPPVM ALBERTVM.

QV¹ lepidos iuuenis solers est ludere versus,
 Qualeis esse doces culte Philippe tuos,
 Nulli cessurus veteriq. nouoq. poëta
 Creditur, impletit cùm sua lustra senex;
 Nam fructus suauis qui replet acerbus odore
 Nares, quàm gratè mitis odor erit?
 Lucundas fruges viridis tua parturit ætas;
 Ac si ver nitidum dulcia poma ferat.
 Tale dabis vetus author opus (sic secula viuas)
 Quale Maro felix, Maonidesq. dedit.

In funere Io. Thomæ Odescalchi Senatoris.

QVAE terras viduant mortalibus inuida, clarum
 Odescalche tuum fata tulere caput:
 Quod nisi defecto exanimassent stamine Parcæ,
 Humanum nemo crederet esse caput;

M

Sed

*Sed patre Mercurio, lycio uel Appolline natum,
 Pallade uel docta, sit dea casta licet.
 Nam didicit quicquid norunt tria numina, terno
 Lumine quo tellus orba; polusq. nitet.*

In obitu Francisci Somalie pueruli.

ERG O leua soror tam bello, tamq. pusillo
 Truncavit puero pollice filabreui?
 Diuitibus, clarisq. parentibus unicus heres
 Paruulus hic, lapsus mortis acerba tulit.
 Terrenis uetuit pueris colludere Parca
 Hunc, pueros inter ludat ut ethereos.

AD D. MARIAM AUSTRIAM

Imperatricem.

INDUPERATORES atauos, patrumq. patremq.,
 Et sponsum, & natos fata dedere tibi;
 Austria quam genuit felix heroica proles;
 Cuius sustentat se ditioñe fides:
 Quæ sua largitur uirtuti præmia; fontes
 Et premit, & prohibet ius uiolare sacrum;
 Cuius tot celebres palme, tam multa probantur
 Prælia, quot puris ignibus æthra micat.
 Tot claram donis cælestibus heroinam
 Coelitus delapsam quis neget esse choro?

AD

AD LIBRVM IO. BAPTISTÆ

91

Caballini.

SI carpit liuore nocens te Zoilus, armis
Te defende; quibus iura tuere liber:
Quisquis poscit opem supplex, opis indiget; arcem
Propugnare uales strenuus ipse tuam.

In obitu Io. Gasparis Barchini Iurisperiti.

IN SVBRVM qui iura dabat Barchinus in oris,
Ad superas felix exijt usque plagas;
Cui quanquam uita functo res abstulit omneis
Mors, haud eripuit saeva perenne decus:
Hoc homo uiuit adhuc, hoc dites uasit ad indos,
Et gades, numidas, bistonioq. sinus.
Huic iter ad cœlos restabat, uisere & arcem
Aetheris; huc uolucris tulit ille pede.
Non ullus Barchine tuos sic nescit honores;
Atque sonat nomen qualibet ora tuum.
Sic tibi uita fuit mors, morte sed abstulit una
Multiplici uitam, iuraq. prisca foro.

In obitu Cardinalis Moroni.

CANDIDA morus erat, quæ Thisbes cæde recenti,
Et socia nigrum Pyrame cæde tua;
Funere Moroni rubea pro sindone, & ostro,
Pallia nigra gemens induat ordo petrum.
Lugubri uelut atrata est nece morus amanti n.,
Sic tyrias fuscet mors tua more togas.

M 2 In

In funere Aloysij Cruceij Medici.

AFFECTOS medica curas dum sedulus arte,
 Lassas membra macer, debilitasq. tua;
 Dumq. alijs vitam producis, viuere dignus
 Perpetuò, vitam surripis ipse tibi.
 O' crucium verè, crucias qui, perdis & ipsum
 Te, ne alios cruciet, conficiatq. dolor.

AD PHILIPPVM HIST.

Regem.

IMMATVRA tuæ quoniam fleuere poetæ
 Nuptæ fata rudi diue Philippe sono,
 Tam te flere decet, quàm lethum coniugis; illam
 Fata, tibi vates eripuerunt decus.

DE ROMVLO ARCHINTO

Episcopo.

ROMVLVS Antistes sobolis lux clara uetustæ
 Archintæ, vitam non moriturus agit;
 Huius inest gremio terræ pars altera matris,
 Pars melior summo cum genitore viget:
 Huic famam tribuit uirtutis præmia mater,
 Vitam dat superum pro pietate pater.

De eodem.

HAVD facile insontes animas abducere prædo
 Ad manes potuit, tanariasq. domos,

Romu

Romulus antistes dum dijs acceptus, & idem
 Archintæ gentis gloria, paup' oues .
 Ditis hic inferni sceleris monstrator, & astus,
 Ad superas sedes his patefecit iter .
 Sublato pastore gregem post auferet hostis ;
 Ni tegat hunc mitis prouida cura Dei .

Ad Grammaticos.

Q U I D doctas prodest uobis coluisse Camoenas
 Grammatici, & latices ore bibisse sacros ?
 Quid tantum vigilis insudauisse politis
 Artibus, & culis inuigilasse libris ?
 Atque animos iuuenum dociles formasse receptis
 Dictatis uatum, rhetoricisq. inuat ?
 Primi sensistis damnum miserabilis æui ;
 Primis eripiunt publica iussa lucrum .
 Et dulces natos (miserum) nuptasq. fideles
 Vestræ edictum uiuere, uosq. uetat .
 Musa vale ; tristes sæua quæ peste magistros
 Sæuius occidis ; pestis & ipsa grauis .

In obitu Octauij Archinti.

O C T A V I præter summa præconia laudis,
 Atque tui dotes stemmatis, atque tuas,
 Tam pius in miseros, inopesq. es notus ; ut ipse
 Desieris custos, & memor esse tui .
 Vt tua ferret opem compressis carcere sauo,
 Authori nocuit dedala cura suo :

Nanque

Nanque epulis alitus lautis, auraq. salubri
 Ausus es immunda tecta subire domus;
 Ut ferres gratasq. dapes, solamen & agris;
 Ac ne deficeret spiritus hosce levis.
 Insuetus tetros hinc traxit nasus odores;
 Qui tibi luctifica causa fuere necis.
 Mors tua uita fuit morituris; morte sed ista
 Perpetuò felix vita reperta tibi est.

In obitu Scipionis Simonetæ Senatoris.

HINC distas procul hesperio Simoneta sepulcro
 Clausus, ad insubres haud rediturus agros.
 Flebilis heu natis, fratriq., tuisq. propinquis,
 Et celebri patriæ, patricijsq. uiris.
 Mens præfaga mali renuit tua munus, obire
 Quod præstans animi quisque Senator auct:
 Non quòd despiceret titulos, & regia dona;
 Sed quoniam ægra tuæ præscia mortis erat.
 Maluit hæc absens tamen inservire Philippo,
 Quàm præsens custos corporis esse tui;
 Præcipue quòd onusta breui se vidit ituram
 Ad superas, requies est ubi certa, domos.

In Obitu Gotardi Reijne Senatoris.

NIL insyncerum recipit purissimus ather;
 Nil ubi materiæ dicitur esse loci.
 Cùm fueris Gotarde tua syncerus in urbe,
 Dignus es, ut puro purus in orbe mices.

In

In aduersarium.

C*V*R infensa mihi lectorum docta corona
 Est, modò carminibus concelebrata meis?
 Rodere cur gaudet morfu, quem nouit amicum?
 Cur laudatorem terret acerba minis?
 Haud puto nobilium praeordia tincta veneno
 Esse, quibus virus cura fugare nigrum est.
 Unius erugo sociorum concitat iras
 In me; fulmineo quem Deus igne petat.
 Immò sicut auet citius me perdere tristem,
 Sic precor infelix uiuat ut ille diu.

AD IO. BAPTISTAM

Carcanum medicum.

Q*V*IS studet insidijs veterem, quae gratia tecum
 Est mihi, vel fictis dissoluisse notis?
 Non me (versutus quod somniat ille) magistro
 Vsus es; ast alios mystica sensa doces.
 Sed certare tibi quia Marte recusat aperto,
 Arte ciet tecum tetra duella mihi.
 Carcanè dum maculat mendis te, laudibus effert:
 Soluere dum quaerit pectora nostra, ligat.

AD CAESAREM MILLEFANTUM.

C*A*RMINA, quae cecini, suades mihi Caesar ut edam;
 Hæc ratus esse nefas oculuisse mihi.
 Authori latura decus vulgata, nec ulla
 (Ut renuat Lachesis) deperitura die.

Oueluti

O' veluti grato bonus es modulamine vates ,
 Vates sis monitis , augurioq. bonus .
 Hæc seu veridico , seu falso præcinis ore ,
 Astipulor cupidè nutibus ipse tuis .

D. Simpliciano .

Nobilem tuam tumulabimus ossa cohortis ,
 Reliquiasq. tuas Simpliciane loco
 Non sine solenni pompa ; quo ductus honore
 Nos præsta indemnes , innocuosq. pater ;
 Hancq. tibi dictam notis cum ciuibus urbem
 Ut seruet , rogita supplice voce Deum .

D. Simpliciano , & Victorino rhetori .

Ad frugem euasit rhetorq. , catusq. senator
 Plurimus admonitu Simpliciane tuo .

Diuis Simpliciano , & Augustino .

Mensq. Augustini diuina nescia legis ,
 Hanc edocta probè te monitore sapit .

Diuo Geruntio .

Celsa Turingis , Erulifq. nocentibus urbi ,
 Eripuit diuina malis hanc cura Gerunti .

Diuo Benigno .

Diruta Turingis , Erulifq. sacraria , & ades
 Dias restituit virtus inuicta Benigni .

*Diuis Ambrosio , Sisinio , Martyrio ,
 & Alexandro .*

Quos docuit treis Ambrosius sacra mystica diuos ,
 A manibus casos vidit Agauma feris .

Diuis

Diuis Sifinio, Martyrio, & Alexandro.

H *I Mediolanum propè captum uiribus, hosti
Induperatori surripuere duces.*

Diuis Sifinio, Martyrio, & Alexandro.

V *Rbs ope diuorum victrix, quo gloria parta
Est, festum hunc statuit ciuibus esse diem.*

R *Elligio prohibet (tanto se robore fulsit)
Ne tenuis fiant membra caduca cinis.*

N *On Arabum merces, nec ebur, quod ditior Indus
Mittit, emunt, sed cana fides cœlestia dona.*

A *Eterna tibi mentis opes, non copia rerum,
Aeternum possunt conciliare Deum.*

I *Rritus est hominum labor omnis, & irrita cura;
Excipio sanctum, quod meditantur, opus.*

I *Mpuris fugiant manibus temerare profani,
Qua sacra præstitibus fas tetigisse pijs.*

I *Ntegros ideo capit urna cadaueris artus,
Quod veges in puro spiritus axe nitet.*

D. Petro.

Q *uisquis celsa sequi gaudet uexilla tonantis
Petre, pugil fortis te duce bella gerat.*

N

De

De Nerva Imperatore.

HAVD genuit natos, sed millia dictus habere
Natorum, populi dominator Nerva, parensq.

De M. Aurelio.

QVIS gemino scribes Marci præconia uersu,
Quæ sunt materies diuinitis historia?

De Caio Caligula.

QVIS dicti ducis à caliga perstringere paucis
Labes sufficiat, quas numerare nequit?

De interitu M. Crassi.

ACRIOR effugio Parthus, te Crasse necato
Haud tutum esse uiris nimium sibi fidere monstrat.

Ad Augustum Casarem.

TERRARVM terege poli rex editus; orbem
Rexii pace; fuit pacis & ille sator.

De M. Manlio Capitolino.

QVAM Capitolinus fortis seruauit, ab arce
Decidit, ingrata præcipitante manu.

Ad Paulum Aemilium.

ET si Cannensi cecidisti clade, perenni
Cognita Paule tamen uirtus tua claret honore.

De exitio Pompeij magni.

POMPEIUM ex magno truncum scelerofus Achilles
Fecit, iniqua parit talia mostra pharos.

De interitu Caesaris.

VItam progenies tibi martia Caesar ademit;
Demeret ut tristi libera colla iugo.

De internecone M. T. Ciceronis.

Quod mundus stupuit, quod Iulius extulit hostis,
Proh dolor, est ausus cedere Lena caput.

In M. Antonium.

Sustulit Antoni coniux te casta maritum;
Sustulit & moechum te Cleopatra salax.

In Marium.

Minturnæ, rabies Syllæ, fuga, carcer, & ensis
Te cruciare satis non valere Mari.

In Syllam.

Latum Sylla nefas fuerat tibi sumere clauum,
Quem licuit tandem deposuisse reo.

De Nerone.

Enecta pro matre neci demisit atrocem
Induperatorem romula iure manus.

In Coriolanum.

Qui tibi, quiq. tuis nullam finis esse quietem,
Semper apud manes irrequietus eris.

De Tarquinio superbo.

Quod male Tarquinius proprijs cum ciuibus egit,
Huic demptus Bruto uindice regis honos.

Ad Annibalem Carthaginensem.

Sunt extenta tibi patrij confinia regni;
Ut procul à patrijs finibus exul agas.

In Mithridatem Ponti regem.

Quasieris finem ut uitæ, tibi filius author;
Idem fraterne cædis, genitricis & ultor.

In L. Catilinam.

TE, coniuratosq. uiros Catilina, tuasq.
Tulli consilium, linguaq. fregit opes.

In Sertorium.

SErtori quem Sylla ferox, quem martia Roma
Non domuit, lances inter percussus obisti.

In L. Corneliū Cinnam.

INfestum te Cinna tuis Ancone peremit
Percussum saxis, agminis ira tui.

In Pyrrhum Epirotarum regem.

ANCipiti te Pyrrhe sono cortina fefellit;
Sterneret ut victum tegula lapsa ducem.

De C. Fimbria.

POST caesos hostes, post Ilion igne crematum,
Consciuit mortem Fimbria iure sibi.

Ad Alexandrum Macedonum regem.

TEgenitum Ioue mentito, magnumq. monarcham
Extinsit uirus, paruulaq. urna capit.

In Viriatum Lusitanum.

AFFecit poena furem, ducemq. cohortis
Te merita, accepto quem perdidit are satelles.

De Tiberio, & Caio Gracchis fratribus.

ASPera lex fratres occidit agraria Gracchos;
Tantum irritauit dites, iustumq. Senatum.

In P. Clodium.

OB Tulli exilium, constupratasq. sorores
Treis, bona te Clodi Dea sustulit ense Milonis.

De

De Claudio Nerone.

A Sdrubale extincto Nero consul iniqua Neronis
Facta rependet, eo melior, quo nequior alter.

De Cloelia Virgine.

O Bses cum flauum traiecit Cloelia Thybrim,
Præstitit inuictos laude virago mares.

Ad Lucretiam romanam.

O Blatum uitium pensasti funere, vita
Carior est uerè cara pudicitia.

De Porcia Bruti uxore.

I Ntrepidus uxor Brutos, & nata Catones
Vulnere, glutitisq. expressit Porcia prunis.

In Tulliam Seruij Tullij filiam.

T Vllia regnandine tibi tam dira cupido
Venit, ut occisum confregeris axe parentem?

De Attilio Regulo.

Q Uid non terroris, quid non perpeßus acerbi
Regulus est, ut res publica salua foret?

De Mutio Scauola.

S Cauola Porfenna uictor, non uictus adusta
Creditus est palma, palmam sic fortis adeptus.

Ad M. Curtium.

A Cceptam patriæ cupidum te reddere uitam
Curti, cum uolucris terra uorauit equo.

In Hippiam.

T Antus te luxus, tantus furor Hippia carpsit;
Vt nullis unquam sis satiata uiris.

Ad

Ad M. Curium.

Non tibi post nummos uirtus speciosior auro,
Dona recusasti qui preciosa, Curi.

Ad Fabium Maximum.

Cunctanti nisi palma Fabi tibi parata fuisset,
Hæc castris aberat non reditura Remi.

Ad Scipionem Africanum.

Tegenito uictore ducum duce Roma superbit;
Linternum iactat tua Scipio clare sepulchra.

Ad M. Catonem Uticensem.

Quam durum ingenuis iuga ferre sit, indicat ausa
Te tua bis lacerum tollere dextra Cato.

Ad Lucium Quintum Cincinnatum.

Cum dictator aras, deceat quàm cultus agelli
Te dictatores iudice Quinte doces.

De Marcello.

Hannibalem primus deuinci posse probauit
Marcellus, confecit atrox quem punicus astu.

De Xerxe Persarum rege.

Civada bina rates geminarunt, milite raro
Deuicto Xerxi dedit ansam Cypria mortis.

Ad Epaminondam Polymni filium.

Gloria Thebarum nituit tecum orta Polymni
Nate, eadem tecum contumulata iacet.

De Cyro Persarum rege.

Persida qui rexit, gentesq. subegit Eoas,
Mortuus ore suum potavit in utre cruorem.

De

De Semiramide.

O Rnasset uaria Babylona Semiram. arte,
Immoderatus eam ni scelerasset amor.

Ad Didonem.

V Ixisti coniux incesta, pudicaq. Dido;
Hinc tibi dexter Hymen, atque sinister erat.

Ad Sappho pœtriam.

F Elix ò musis dilecta poetria Sappho;
Ni percussisset te tua cura Phaon.

De Alceste Admeti coniuge.

M Ira cano, coniux fato ne carus obiret,
Alceste iuuenis creuit obire diem.

De Penthesilea Amazonum regina.

P Enthesilea ducum uictrix ab Achille perempta,
Viuens, ac moriens rettulit una marem.

De Helena Menelai uxore.

P Vlchra iuuant; damnoſa fuit ſed forma Lacene,
Pernicies Danaum, perniciēsq. Phrygum.

De Penelope Vlſſis coniuge.

T Yndaridis facie, & Cleopatra diuite cultu
Purius enituit Penelopea fides.

In Commodum.

P Arca uelut nullis parcit, ſic Commode nulla
Adiutas inopes commoditate uiros.

Ad Aelium Traianum.

C Andorem Traiane tuum dum quiſque latinus
Principibus cunctis expetit eſſe, probat.

De

De Virgilio Marone.

Pastores, & agros, equitesq. canora Maronis
Quæ sonuit, Phœbi iam lyra uatis erat.

De Horatio Flacco.

Pindaricos italo qui lusit Horatius, idem
Luserat argolico Pindarus ore modos.

De Ouidio Nasone.

Non minus insignis Sulmo Nasone poeta,
Quàm Flacco tellus est Venusina suo.

De Valerio Catullo.

Non ita sunt linguæ melli prædulcia mella,
Auribus ut doctis sunt mellea scripta Catulli.

Ad Albium Tibullum.

Perpetuæ quæ causa fuit tibi Delia lucis,
Perpetuò claret luce Tibulle tua.

Ad Propertium Aurelium.

Fert obitus alijs festinos flere Properti;
Sed longinqua dedit uiuere secla tibi.

De T. Lucretio Caro.

Romani referunt Epicurum sensa Lucreti,
Cuius Virgilium sermo, stylusq. sonat.

Ad Cornelium Gallum.

Flebilis, & suavis tua Galle elegeia mentes
Cum dulci mista pascit amaritie.

Ad M. Actium Plantum.

Sæpæ fugas salibus (tantum dulcedinis illis
Est) animo curas callide Plante tuis.

De

De Terentio Africano.

Romanos docuit romana Terentius Afer
Verba, quibus Cicero linguæ pater, utitur aptè.

Ad Iulianum Goselinum.

Aeternum Goseline tuæ dat Musa poesi
Viuerè; quæ nullis non placitura placet.

Ad Claram Goselinam.

Est clarus clara tibi Clara poetria vates
Coniux, sic triplici lumine clara nites.

Ad Ioannem Tonsum I. C.

Virtutem superasse tuam fors credita Tonsè,
Virtuti cedit denique victa tuæ.

Ad Pompeium Biragum.

Biragis addunt Pompei tua lumina lucem;
Biragos ornet quò decus omne duces.

Ad Alfonsum Somaliam C.

Precipue dotes Alfonso patrisq., tuæq.
Non dubiè signant nobile stemma tuum.

Ad Georgium Triuultium Iurisconsultum, & Senatorem.

Primus nobilitas est uultus doctæ Triuulti,
Notum ius alter, tertius ordo tibi.

Ad Gabrielem Tonsum I. C.

Nefauslo quicquam desit tibi Tonsè, probata
Est tecum coniux auspice iuncta Deo.

Ad Paulum Camillum Marianum C.

Haeres emeritq., probiq. Camille parentis,
Quæ deceant homines, illius instar habes.

O

Ad

Ad Io. Marcum Fannianum.

I Nteger, & locuples, & vates nobilis idem,
Ecquis te præter sedule Marce uiget?

De Baptista Vicecomite Hærede nuncupato.

Q Vem rex hospitij inepum præfecit, hic angui
Quamuis mistus eat, quis neget esse pium?

Ad Ioannem Marianum C.

A Cceptum vulnus, legatio, regis & aura
Pectore quàm ualido sis Mariane docent.

Ad Rinaldum Abduensem.

N On tibi sortitò fors Abdua præbuit amplas,
Sed tribuit meritò Iuppiter auctor opes.

Ad Io. Baptistam Borromeum C.

S I quicquam beat hic hominem, sortitus id esses;
Si non moereres casu percussus iniquo.

Ad Antonium Mariam Carabellum.

A Ndina dare digna tuba tibi carmina cura,
Et lites adimunt, uena sit, arsq. licet.

Ad Octavianum Piccium I. C.

C onsulis Dea Pallas adest, sed Apollo poëtis,
Quo Picci summè fautor uterque tui est.

Ad Io. Antonium Zauatarium I. C.

S I Deus est, quoniam mortales iuuat, Apollo,
Antoni diuus tu ratione paries.

Ad Aloysium Terzagum I. C.

R Hetorica, iurisq. sciens Terzage libenter
Accepit, reducemq. cupit te Roma, probatq.

De

De Fabricio Candiano.

Fabricio doctrina nihil, nil copiarerum
Prodest, sollicitant quem fora, lisq. frequens.

Ad Iulium Cæsarem Carcanum I. C.

Carcane iuncta tibi scito cum iure poësis,
Ut Phoebe fratris luce corusca micat.

Ad Io. Baptistam Fopium.

Vlustres animo cœlestia numina, doctam
A medica mentem retrahis arte Fopi.

Ad Alexandrum Simonetam.

Insubrum sanguis, Romæ nutritus, & artes
Doctus Alexander, nihil es non laudis adeptus.

Ad Gherardum Borgonium.

Ingenio facili facilis, felixq. Thalia
Est, faciliq. fauet culte Gherarde tibi.

Ad Brunoram Petreum C.

Nobilitas, titulusq. tibi, virtute minores
Sunt, licet hos iactes docte Brunora gradus.

Ad Hieronymum Brugoram equitem.

Tei iuuenem monstrat iuuenum flos Brugora vultus,
Sed virtus animi, sensaq. docta senem.

De Hieronymo Casone philosopho.

Siquis Aristotelis sensus, præceptaq. uatum
Scire cupit, facile hæc discet Casone magistro.

Ad Cynthium Io. Baptistam Ghyrardum,

Sunt alijs aliæ res cordi; grata Lucreti
Quantum non ullis lingua, stylusq. tibi est.

De Archintis fratribus.

QUæ pressè ligat Archintos pia copula fratres,
Nobilitas, virtus, integritas, & honor?

Ad Dominicum Claritum.

QUòd clares candore animi, numerisq. lepore
Tusco conditis, Claritus ritè luocaris.

Ad Melchiorem Aciatum.

SI Studijs operam perges nauare, duobus
Accedes Splendor tertius Alcatis.

Ad Prosperum Vicecomitem.

IN columis, prudensq. licet sis nomine Prosper,
Et locuples, angit te tua cura tamen.

Ad Syluium Spannochium I. C.

NON ego carminibus binis te dicere Sylui
Sufficio, proprium quem satis ornat opus.

De Hieronymo Pico Mirandulano C.

INDigetis Pici sequitur vestigia Picus,
Aemulus est Pici sed Picus uterque latini.

De Andrea Camutio Medico.

MEMbra senescentis Camuti roborat etas;
Ex medica fructus hos capit arte senex.

Ad Io. Antonium Maggium.

SI meritis foret aqua tuis fortuna, quis esset
In nostra Maggi te fortunatior urbe?

Ad Prosperum Pansanum.

LAetitiâ Pansane tibi mens conscia recti
Fert hilarata sonis, Pieridumq. choro.

Ad

Ad Aldum Manutium iuniorem.

P Aulo nate, nepos Aldi, cum rebus utrunque
Præstes, cur solum nomine reddis avum?

Ad Vincentium Narbonam.

C Oncilias Martem Musis Narbona canendo
Dulces, dum tractas arma cruenta, modos.

Ad Iulium Bartum Sacerdotem.

B Arte sacer quoties quid honestum, quidq. decorum
Sit memoras, animam tibi remur inesse Platonis.

Ad Iacobum Antonium Phrygium physiologum.

D Aedala Binaschi fecit te cura poetam,
Nimirum si blandè Phrygi das nobile carmen.

Ad Petrum Antonium Chiocchium I. C.

Q Vàm uigeas animo iurisperite Chiocchi,
In sene facundo vigor arguit iste uirilis.

Ad Bernardinum Baldum.

Q Vis tua mille queat præconia dicere paucis
Balde, sit is Pæan, Mercuriusue licet?

Ad Torquatum Tassum.

T E præter qui Tasse studet te pingere, laudes,
Te dum commendat, deterit ille tuas.

De Leone Aretino Eq.

Q Vicquid Praxiteles, Mys, Zeusis, Mentor, Apelles,
Atque Myron finxit, fingit & arte Leo.

Ad Augustum Decium.

V iuit ut extento Raphaël, Bonarotus & auro,
Sic longum viues ingeniose Deci.

Ad

Ad Carolum à Basilica Petri Sacerdotem.

R Elligio causis prelata forensibus, atque
Diuitijs, non obstipum te denotat esse.

Ad Ioannem Spinofam.

IN scriptis Spinosa tuis nil esse videmus
Spinosi, tanquam leueris illa cedro.

Ad Franciscum Linum.

F Arnesi lux clara tuam, tuaq. illius ornat
Lucem, ceu puro Line claret sidere sidus.

De Philippo Rinoldio I. C.

PRo meritis Tyrio Rinoldius iret amictu
Cinctus, si sineret connubiale iugum.

Ad Marcum Antonium Messalian C.

LVx Academia viuit te sospite Marce;
Sic tecum det ei viuere seclapater.

Ad Alexandrum Panigarolam Senatorem.

QVi patris effulges, & fratris honore Senator,
Laudibus es multo clarior ipse tuis.

Ad Dominionem Caciam.

PResidis illustrat generum te culta mathesis,
Haud secus, ac generis nobilitas, & opes.

Ad Franciscum Vialardum.

DIgnus ut allobrogum princeps Vialarde ministro
Te, domino pariter dignus es ipse tuo.

Ad Benedictum Guidum.

CArminibus natura, sacris te Guide voluntas
Destinat, ingenio est sic tibi velle prius.

Ad

Ad Ioannem Arcimboldium.

Fortunisne, bonisne animi sis ditior, hæret
Quilibet; es certè diues utrisque simul.

Ad Franciscum Tabernam medicum.

Heben forma tibi iuuenilis adesse, Minerua
Te Franciscæ placere probat uigor iste virilis.

Ad Io. Franciscum Imperatorium sororis filium, medicum.

Quòd maculis caret, est cordi mihi quisque propinquus;
Sed magè sum cupidus, quòd sapias ipse, tui.

Ad Alexandrum Rubicum Sacerdotem.

Quòd pia pontificum calles decreta, sacerdos
Non ferris; sed eo, quòd pia sacra facis.

Ad Io. Antonium Applanum I. C.

Pillulis consultus opem fers; legibus uti
Hoc est; hoc homines, coelicolæq. probant.

Ad Iosephum Melfium medicum.

Magni te pendit princeps Aragonius, index
Promeriti Ioseph, arbiter atque tui.

Ad Fabium Sermundum.

Ingenium ueges, & discendi summa cupido
Care Fabi cumulata ferent tibi dona Minerua.

Ad Carolum Sigonium.

Quis memores fastos, atque abdita scribes adempto
Te, cui priscorum ritus patuere Sigoni.

Ad Eustachium Amatium.

Cum proprios tibi Suada, suos Charis afflet honores
Eustachi, meritò nomen Amatus habes.

Ad

Ad Vespasianum Marinum.

Mens uiget in magno tibi corpore, quo propè uires
Fers utraque tui parte Marine pares.

Ad Io. Franciscum Spinolam.

Factus es historijs, usq. seuerior, idem
Spinola nunc falsis gratus (ut ante) iocis.

Ad Equitem Cignarcam.

Cui quacunque decent equitem, sunt parta probato
Ut Cignarca tibi, iure uocetur eques.

Ad Paulum Cigalinum Medicum.

Phoebo te genitum discens Academia sentit,
Aegri te credunt Pæone Paule satum.

Ad Flamminium Papazonem philosophum.

Felsina te natum docuit quod grata iuuentus
Discit Ticini te proficiente, sophos.

Ad Io. Petrum Imbertum medicum.

Ars ope cum medica te iuncta decenter adornat,
Vtra prior dubium est, utraque summa tamen.

Ad Io. Baptistam Restium.

Munus uti præstas animi prudentis, & equi,
Idq. sapias Resti, sic magè sospes agas.

Ad Io. Paulum Sansonem Diui Francisci imitorem.

Mole Philistæus Sanson, & corpore firmo;
Tu uerò mentis robore Paule viges.

Ad Federicum Borromæum C.

Non dubiè diues superis operare; quòd ingens
Te Federice tenet religionis a nor.

Ad

Ad Mozionios fratres.

Sors vestras cumulauit opes cum sana; nec unquam
Aequa magis fratres, nec minus orba fuit.

Ad Seuerinum Theologum Diui Augustini sectatorem.

Pulchra Seuerini sequeris vestigia, iure
Vt te quisque putet nomen habere viri.

Ad Oldradum Lampugnanum.

Antiqua generosa domus insignibus addit
Mens tua, si quid eis deerat honoris adhuc.

De Laurentio Tuscano.

Insubrum soboles loquitur Tuscanus betruscè;
Nec Tusci melico gratius ore sonant.

Ad Io. Antonium Figinum.

Corporea vires, animosum pectus, & artes
Te Figine tuae magnis heroibus equant.

Ad Petrum Martyrem Ponzonem Insubrum prouisorum.

Ponzon utilium prouisor, adibis Iberos;
Dignus enim magnis praestò qui regibus adsis.

Ad Hieronymum Burgundium.

Ingenuos mores, & rerum perspicis usus;
Ac si Socraticus sis, Ithaciq. comes.

Ad Octavianum Cataneum, Caritium.

Quamuis sepe premant te dura negotia, vatium
Haud tamen absistis te sociare choro.

Ad Alfonsum Cataneum equitem.

Vitricus est vates, genitrix tibi Musa; quid obstat,
Quin tua det blandum tibia carmen eques?

P

Ad

Ad Tarquiniam Molsam.

Quod mulces hominesq. feros, & agrestia corda
Carminibus, digna es nomine Molsa tuo.

Ad Franciscum Tonsum equitem.

Non pauci ferro vitium tutantur; at ipse
Protegis audaci dogmata, iusq. manu.

Ad Iulium Casarem Albicantem.

Qualis flos inter flores hyacinthinus, inter
Iuli primores classis es ipse tua.

De Mandellis fratribus.

Mandelli magè sunt studijs, & amore iugati,
Quam sobolis nexu, qui ligat arctus eos.

Ad Henricum Farnesiam Eburonem.

Non Batavis, latijs Henrice sed ortus in oris
Appares; tantum mellis in ore tuo est.

F I N I S.

Bernardinus Baldinus Lectoribus.

S. D.

ONNVLLI insidiatores versutiloqui, & maleuoli iam pridē vberiore epistolam, superioribus verò diebus libellum sycophantiis, & loquacitate plenum, quorum operum me authorem esse titulus falsò indicat, euulgare liberius ausi sunt. qui quicquid scurri- le, & mimicum, atq. a senioris grauitate alienum ipsis in mentem venit, mihi nulla habita honoris mei ratione licenter ascribere non dubitant; nihilq. pensi habent, dum aliquam mihi inurant maculam. Quippe qui dum me afficere molestia omni studio conantur, vobis seduli, & veritatis studiosi lectores dare verba sine dubio student. Ea re vos horum hominum fallaciæ admonendos esse duxi. Vobis igitur vt sic persuadeatis velim, nullum opus a me antehac editum esse in lucem, quod typis excussum non fuerit; neq. posthac editum iri, quod seni Christiano, & professori liberalium artium meo iudicio dissentaneum sit, & indecorum. Valete.

Errata.

Pag. 7. *Marmoris & tecti, tecti loco lecti scriptum est.* Pag. 11. *Machaonia spectabilis ante, pro arte.* Pag. 20. *probitas quibus afficit, pro officit.* Pag. 24. *quis nescit in atto? pro in alto? eadem* Pag. *Christi quàm caput in latus acclinatis, lege Christi quàm prauum caput in latus acclinatis.* Pag. 33. *turpat qui sanguine victum, pro victum.* Pag. 34. *Philiodonum Iuriconsultum, pro Iurisconsultum.* Pag. 52. *dissona proptum, pro promptum.* Pag. 73. *Ecoritur feritate tua, pro exoritur.* Pag. 79. *Dignor hic etenim. Dignor pro Dignior.* Pag. 108. *Claritus ritè luocaris, idest vocaris.* Pag. 112. *vnus vii præstas, pro præstans.*

0.12

6486

84

